

Avgust 2009

Št.

039

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

SO(N)ČNI

KRALJI

ULICE

SPECIAL INTERNATIONAL ISSUE:
4 EXTRA NON-SLOVENIAN PAGES

Odgovorna urednica:

Špela Razpotnik

Izvršna urednica:

Katja Bizjak

Tehnična urednica:

Maja Vižintin

Uredniški odbor:

Maruša Bertoncelj, Bojan Dekleva, Tomislav Gruden,

Gregor B. Hann, Luna Jurančič Šribar

Sodelavci uredništva:

Jakob Harisch, Janez Kompare, Maja Kozar, Bojan Kuljanec,

Roman Lasnik, Toni Meško, Miran Možina, Marko Nakrič,

Urban Tarman, Tanja Vuzem

Oblikovanje:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Maruša Bertoncelj, Matilda M. Dobro

Ilustracije:

Ban, Damjan Majkič, Tomislav Gruden - GTS,

Tjaša Žurga

Fotografiji na ovitku:

Jaka Adamič, Dnevnik

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Poljanska cesta 14, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: kraljiulice@gmail.com

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz sam/a.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za kulturo --

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve --

FIHO -- Urad za mladino -- MOVIT -- Consumer Focus - Determine

Podprto s subvencijo Islandije, Lihtenštajna in Norveške preko Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma.

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

vs drugi
vs enakopravni

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA EVROPSKE ZADEVE

Uvodnik:

VROČA POLETNA USTVARJALNOST

foto: Matilda M. Dobro

Spet je leto naokoli in umetnost v besedi je pred vami. Med nami ni veliko umetnikov besed; a v večji meri smo pesniki kot pisatelji. Redki se poizkusimo v obeh smereh, da najdemo, kaj nam bolj leži: pesnitve ali zgodbe.

Meni bolj ležijo pesmi, toda občasno se preizkusim v pisanju kakšne kratke zgodbe, saj šele takrat ugotovim, kaj mi gre bolje. A vendar umetnik ne more biti vsak, ki se preizkusi v pisanju. Tako tudi med brezdomci ne obvladamo vsi besed – malo jih med nami piše. A najlepše je biti svobodni umetnik, ko lahko pišeš, kadar ti pade ideja v glavo ...

Tej literarni in poletni številki, ki je že tako drugačna, smo priložili tudi posebno prilogo v tujih jezikih, ki vam bo pokazala naš jezikovni obraz sveta. Videli boste lahko, kako se znamo predstaviti drugim in svoja prizadevanja približati tudi turistom – navkljub jezikovnim oviram.

Četudi turist ne razume jezika, nam veliko lahko povedo njegove oči, ki so izraz veselja na obrazu, iz katerih se kaže njegova dobrosrčnost. Naša tiha želja je približati se turistom in turistkam, a sodelujemo tudi s tujimi časopisi, tako da želimo s to prilogo narediti tudi korak bližje proti njim. To je ena od poti, ki nas vodi do vsestranskega zблиževanja in povezovanja ne glede na ovire, ki nas ločujejo ...

Z literarno številko rešujemo še eno reč: in sicer v njej objavljamo med drugim prispevke, ki med letom zaradi svoje dolžine niso prišli na vrsto. Tako ne užalimo nikogar, ki zna kaj napisati dobro. A med nami se najde tudi kdo, ki mu pisanje ne gre in ne gre od rok in možganov. Vendar se je treba potruditi vsaj toliko, da lahko rečeš: »Trudil sem se, a mi res ne gre dobro.« V tem ni nič slabega. Nekomu pač ne gre. Zato pa naj ustvarja tisti, ki mu to uspeva, drug pa naj počne tisto, kar mu gre dobro. A pomembno se je preizkusiti v ustvarjanju! Mi vas prav zato tudi letos lepo vabimo k pisanju: sodelujte na 2. kraljevskem literarnem natečaju – vsak trud bo poplačan.

A na žalost tudi pisci nismo večni. Samo pogledajte si naše znane pesnike in pisatelje. Se rodijo na ta planet, da ga obelodanijo. Povedo, kako je lep ter kako je grd, nam ga približajo. Pogledajte Prešerna, Cankarja, Bevka ter ostale; vsi so hrepeneli, vsi želeli, a so svoje najgloblje želje s sabo pokopali. A za njimi govori nam njihova pisana beseda. Prav tako je svoje najbolj skrite in tihe želje s seboj ponesla naša ljuba Nataša Dembsky. Pisala je dobre, poučne, a hkrati močne zgodbe, ki se ti zasadijo v srce. V tej številki ji spominsko poklanjamo eno stran ...

Za konec pa še to: bodimo izredno kreativni in izrazimo sebe tudi skozi besede. Imejmo ustvarjalno poletje, ki nam bo dalo določene rezultate. Izrazimo se pogumno in jasno. S kreativnostjo gradimo in se učimo vztrajnosti, kako priti do rezultatov ter tudi kako kaj narediti iz novih in norih idej. Ustvarjamo to poletje z vsem pogumom, radostjo in veseljem!

Anči

foto: Matilda M. Dobro

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 DORIAN GRAY
- 4 JOSIP KALAŠNIKOV
- 5 JURE KUNAVER
- 6 GWEN
- 10 ENA PUNCA
- 11 BIBA
- 12 NATAŠA DEMBSKY
- 14 ANASTASIA OM
- 16 ATMAN
- 16 FRANJO FRANČIČ
- 18 KOZOROG
- 21 ANČI
- 22 ONE GOVORE
- 23 ONI GOVORE
- 24 BARBARA JOZELJ
- 25 ŽIGAŽAGA
- 26 MARKO PAVLIN
- 30 LOJZE SMOLE
- 31 LITERARNI NATEČAJ

DORIAN GRAY:

POLETJE NA ŠKOLJKI

Kar ni hotelo biti konca. Sedel je na školjki s sončnimi očali na nosu, čeprav je zunaj deževalo in je vse kazalo, da se sploh ne bo zdanilo.

Minula noč je bila zopet ena tistih premnogh, v vsem podobnih si noči, ko človeku ostanejo slab okus v ustih in luknje v spominu.

Lužice polite brozgaste tekočine na mizi, prepoln pepelnik, medla svetloba, okoli njega pa ljudje – najboljši prijatelji, ki jih do tega večera še nikdar ni videl in so mu sedaj jecljaje razlagali svoje življenjske zgodbe, tako zelo poznane in že doživete ...

Rahlo okajeno damo poleg njega je malce zaneslo in naslonila se je na njegovo stegno. Napol začudeno se je zazrl vanjo, ona pa se je le zahehetala in v zadregi umaknila roko. Vstal je, potegnil iz žepa zmečkan denar, ga vrgel na mizo in odšel. Ven ... na zrak ... domov. Rad je odhajal domov. Tam je imel svoj mir, svoj red, svoj svet ... in spomine.

Prekleta, le kdaj mu je tako zlezla pod kožo. Vse, kar je hotel, je bila zgodba za eno, morda dve – a največ tri noči. Navajen je biti sam. Nobenih kompromisov, neprijetnih vprašanj in mučnih razlag. Poznal je ženske. Čeprav je bila ona drugačna. Sploh ne boljša, niti ne slabša ... le drugačna. Nista dosti govorila, ker je ni razumel, niti je ni poslušal. On ima svoj svet. Tu – z njo – je le začasno, čemu bi se torej trapil z rečmi, ki ga ne zanimajo.

Tistega jutra mu je šla pošteno na živce. Rad se je zbujač počasi, v sobi z zastrtimi okni in brez hrupa – zdaj pa kar na lepem ta ropot iz kuhinje, še celo radio je igral. Ko je prišla z dvema skodelicama kave nazaj v spalnico, je bil že blizu tega, da jo nažene, a se je v zadnjem hipu spomnil, da ga je prejšnjo noč pravzaprav ona povabila k sebi.

Brez besed je vstal, se na hitro oblekel in odšel na balkon. Niti pogledal je ni. Mudilo se mu je ven ... proč. Domov.

Ko se je poslavljala od njega, se mu je zazdelo, kot da so njene oči žalostne.

Pa kaj je zdaj tega treba – saj ne gre za zmeraj. Je mar že takrat vedela, da se bo izkazalo drugače? Je vedela že takrat, ko je na hrbtu čutil njen pogled, vse dokler ni izginil za ovinkom – kakšno olajšanje ... niti ozrl se ni. Čemu le ...

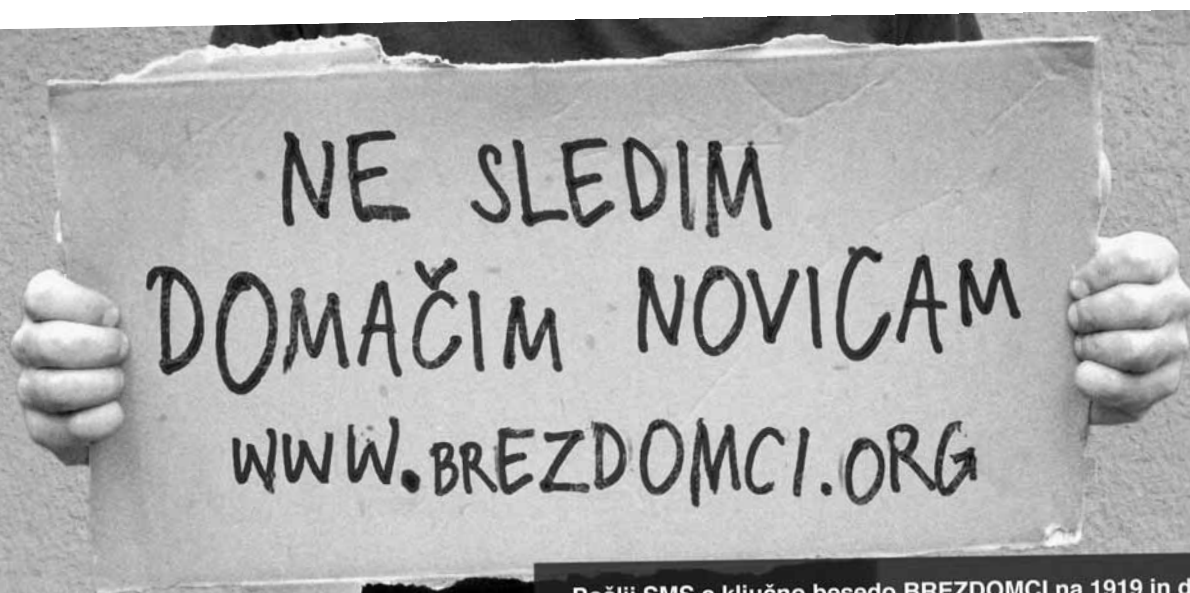
Potem pa je nekega dne kar izginila iz njegovega življenja – brez odvečnih besed – gladek in čisti rez. Brez sledov ... morda le za kanček premalu.

Tisto poletje in ona ... sta že davno minila, njega pa še vedno skeli in peče.

Zagotovo je to od feferonov.

Počasi vstane, potegne vodo in odkrevsa proti kuhinji ... tako čudovito prazen – a tako prekleto žejen.

03
KRALJI
ULICE

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

JOSIP KALAŠNIKOV:

ADRIA HAVET

Vetrič je tiho šumljal,
na terasi na Jadranu sva se ljubila
dansko dekle in jaz.

»Du är min slovensk pojke,«
si mi tiho zašepetala na uho
in jaz sem te objel.

»Jag älskar dej,« si me učila
in jaz sem ti nežno dejal:
»Ljubim te, volim te, sakam te!«
Le eno noč je trajala najina vroča ljubezen.

Igrala je klapa Sedam mušketira,
vroče sva se ljubila v tihi noči,
»Goodbye, my love, goodbye,«
si rekla in mi pomahala v slovo.

HERTHA

Hertha me je nacedila,
zaradi nje znorel sem,
za piti mi je pivo dala,
me v svojo temno kamrico potegnila,
me v svojo črno luknjo nasadila,
bič v roke je vzela,
me je v lisice vtaknila,
zvarek čarovniški mi natočila,
v norišnico me je spravila,
v zadnjo plat mi je strupa dala,
oh, ta Hertha, ta,
zvedel sem, da dvakrat je poročena,
imela je enega črnega pigmejca
in kitajskega mormona ritopika,
bigamistka, biseksualka,
oh, ta Hertha, ta,
v svojo temno kamro me je zvabila,
razsekala me, v hladilnik zapakirala,
oh, ta Hertha, ta.

Tole vam pišem iz nebes,
ker bil je to zame pravi stres!

NA AVTOBUSU

Stopal sem starim mamam po nogah
in kurjih očesih, vlekel mulce za ta sladke,
usedel sem se nasproti umetne blondinke, ki
je imela rdeče nalakirane nohte in črno za nohti,
odpel sem si hlače in buljil skozi okno,
nerodno mi je bilo,
mar mi bo vzela tiča v svoja mesnata usta,
rdečelični debeli kmet v zeleni lovski suknji
je imel v najlonski vrečki krvavice
in smrdelo je po kislem zelju,
nato je vstopil tip s supersoničnim sintesajzerjem,
blodim, bil je le veseljak s frajtonarico,
zavpil sem auf biks, tako po hribovsko,
fuknil ven šoferja, ustavljal štoparjem,
preden sem še uspel zavpiti, četniki, ustaši dol,
so prostor zasedli trije prsati tehniki v belih haljah,
pel sem in imel peno na ustih in bil v prisilnem jopiču:
Integral povsod z vami na poti.

JURE KUNAVER:

VEDNO SKOČIM VIŠJE ...

Ko se počutim majhen
in je vse, po čemer koprnim,
visoko in nedosegljivo,
se zaprem v fitnes in neutrudno vadim.

Najprej moram kupiti širše hlače in majice
in seveda proteine,
jagoda, banana, vanilja,
potem se pripravim na skok
in kar poletim.

Vedno skočim višje
od tega, po čemer sem koprnel,
in ki je bilo tako visoko in nedosegljivo,
zdaj pa je majhno in nepomembno
ali se vsaj tako zdi.

Namesto otroškega koprnenja v srcu:
nejasna žalost in občutek - moči.

foto: Matilda M. Dobro

PESEM NA »I«

Blondinke imajo sinji pogled neba
pa žametno snežno polt,
začinjeno z materinimi znamenji
in ...
in ...
četrť odtenka temnejšo muco od svojih las.

Njihovi gibi so ritmični in lahni,
kot bi jim ves čas igral nevidni walkman
nežno disco glasbo.

Blondinke nikoli ne prekrižajo nog,
niti oblečene v jeans krilo,
ki jim ne seže do sredine beder.

Moški padajo na bjonde
z ogromnimi joški
brez kančka slabe vesti,
to nekatere, ki niso v društvu plavih,
pogosto razbesni.

A človek, tudi če je ženska,
hitro se prilagodi,
potomke temnolasih mater in očetov
peroksidov zvarek pomladi.

Vsi vemo, da čas neusmiljeno brzi,
kot be-em-ve z odprto streho,
ki te po desni prehititi,
zaradi blondinke je pozabil na luči,
takoј mu policajka -
verjetno bjondna še pod popek -
težko globo naloži,
a on - on se blaženo smeji,
ker njena bluza v barvi je oči.

Še smrt uporabniku prijaznejša se zdi,
ko si da gor lasuljo s seksi kodrčki.

Moški je pač otrok, ki teme se boji,
zato se mota tam, kjer hodijo luči,
v veliki zmoti on živi,
v usodni zmoti se nazadnje poslovi.

Hvala in zbogom, ve blondinke!
V pepel pa ščepec šminke.

NJENA RESNIČNA ZGODBA:

GWEN: DNEVNIK BOJEVNIKE LUČI

06
KRALJI
ULICE

Za začetek naj omenim, da nisem nikakršna strokovnjakinja, psihologinja ali vzgojiteljica. Sem preprosto ženska tridesetih let, ki nabira znanje zgolj iz lastnih izkušenj, in kot žrtev čustveno otopelih staršev zelo dobro vem, kaj prestajajo otroci v takšnih družinah.

Veliko je govora o »zavoženi mladini«, ki ima vzorce odklonilnega vedenja in ki konec tedna »ždi« po breznicah, se ga na mrtvo opija, kadi travo, »šprica« pouk ter nenazadnje posega po trdih drogah, pristane v margini in gnije do konca življenja na robu družbe kot »nebodigatreba«. To je seveda tista »narkomanska golazen«, o kateri tako radi pišejo slovenski mediji. Ljudje to seveda izjemno radi berejo, da se gospoda lahko naslaja nad njihovo bedo, ker se zaradi tega menda počuti boljše oziroma boljša, saj je v duši sama v resnici še bolj bedna! Tipičen narkoman, kot ga predstavljajo mediji, je suh, zanemarjen, umazan, pokvarjen, smrdi, laže, krade in postopa po centru mesta, kjer išče »naključne žrtve« itd. Nikogar ne zanima resnica, da so to ljudje, ki nemalokrat že od otroštva, lačni ljubezni, iščejo toplino, sočutje, bližino in razumevanje sočloveka, prav tako, kot je vsakdo izmed nas. Nihče se ne sprašuje, kdo so ti ljudje, zakaj se tako sovražijo, da se ubijajo z drogo, kaj jih je privedlo v tako samodestruktivna dejanja, kdo in kakšni so njihovi starši, kaj so prestajali v otroštvu, jih je imel kdo kdaj sploh rad, kje spijo, če nimajo doma, kako preživijo zimo na ulici, medtem ko se ostali lagodno grejejo v svojih razkošnih hišah ter se brezskrbno veselijo v družbi prijateljev in bašejo s tartufi? Ne, danes je narkoman za družbo pač zgolj izrodek bede in »nadležna gnusoba« tega časa. Kako bi svet postal naenkrat idealen, če bi vsi narkomani kar pocrkali, kajne, malomeščanska gospoda?!

Čas je, da človek spet dobi svojo ceno v tej družbi in postane vrednejši od materialnih vrednot, saj bo v nasprotnem primeru šel ta naš preljudi svet k vragu, in to upravičeno!

Prihajam iz popolnoma čustveno otopele družine, v kateri ni bilo nikoli prostora in časa za ljubezen, toplino, pogovor in razumevanje. Prioritete mojih staršev so bile delo, zunanji videz, naglica, firma, hiša, vikend in seveda denar! Moj ubogi očka, ki je tako ponosen na svoje ime, ni revež nikoli dobil

želenega sina, pač pa samo dve ubogi hčerki, ki sta mu zaradi spola spodbijali moško identiteto. Čeprav sva bili s sestro v šoli brezhibni, ga to ni nikoli zadovoljilo. Zanj nisva ničesar naredili prav, zato naju je vedno popravljal in se postavljaj s svojim nadležnim in nadutim egom, da ne omenjam, da naju, jasno, nikoli ni glede česa pohvalil. Še huje, njegovega posmehovanja in žalitev sva bili deležni tudi javno zunaj hiše vpričo drugih, kar je za otroka še večji udarec. Predvsem je zaradi tega trpela moja samopodoba, ki je še danes daleč prenizka. Pri pospravljanju in kuhi pa je njegovim zgledom sledila tudi mamica. Ničesar nisem naredila prav. Pa dobro, mami je bila tudi sama pod hudim pritiskom, a me je vsaj kdaj znala tudi potolažit, za kar sem ji bila skrajno hvaležna, medtem ko je stari znal samo žaliti in podcenjevat. Manjkal nama je tisti bingljajoči štrcelj med nogami, tako da je bilo vse ostalo ničvredno. Pa to še zdaleč ni bilo tako boleče, kot je bilo fizično in psihično nasilje z očetove strani ...

Pri dveh in štirih letih starosti sem imela težke operacije srca in ožilja, zaradi česar sem bila izredno tih, plašen in miren otrok. Kljub temu sva bili obe s sestro deležni težkih udarcev očetove ogromne roke za vsako malenkost. Najraje naju je vžgal prav po glavi, zaradi česar se je meni pri okrog šestih letih pojavila huda motnja govora, in sicer jecljanje. Prava farsa je bila zato cela moja osnovna šola, ko so se sošolci z največjim užitek norčevali iz mene, me oponašali in se zabavali na račun mojega davljenja med govorjenjem. Doma se niso zmenili za probleme, ki sva jih imeli s sestro. Že tako se starša nista nikoli iskreno pogovarjala, kaj šele reševala družinske ali vsaj otroške stiske. S sestro sva sicer morali vsa leta poslušati mamin jok in tarnanje zaradi očeta, ki je bil resnično grob tudi do nje, a potešitve hrepenenja po njuni ločitvi žal nisem nikoli doživela. Še huje. Ko je oče zbolel za rakom, je mami iz usmiljenja privolila, da se iz bloka v Ljubljani preselimo v primestno hišo, ki si jo je moj »dragi« očka tako zelo želel, da bi se lahko še bolj postavljaj pred strankami in znanci, češ, kako je on uspešen in pomemben (revež od materialista). Odvlekla sta naju s sestro v kraj popolnih neznancev (kar so mi ti še danes) in me iztrgala iz edinega okolja, kjer sem imela vsaj nekaj prijateljic. Kakšen

stres je za najstnika selitev, ve samo tisti, ki je to sam doživel. Sestra je bila sicer že dovolj stara, tako da se je preprosto vrnila nazaj v Ljubljano in zaživela na svojem kot podnajemnica, brez da bi jo še kdajkoli zanimalo za ostale družinske člane. Meni pa se je takrat pekel življenje šele dobro začel.

Iz okolice Ljubljane sem se štiri leta vozila v eno izmed ljubljanskih gimnazij, kjer se zaradi milijon manjvrednostnih občutkov in seveda posmeha zaradi jecljanja nisem upala z nikomer družiti. Zraven pa sem se vsak dan vračala »domov« v ta stokrat preklet kraj, kjer prav tako nisem imela nobene družbe. Le upravičeno nevrotično mamico in nasilnega, vzvišenega očeta. Tako sem skrajno osamljena in depresivna iskala družbo na vse mogoče načine, in to kjerkoli. Po šoli sem se zadrževala v centru na Prešernovem trgu do zadnjega primestnega avtobusa, saj zlepa nisem hotela iti »domov«, kjer sta vladala zgolj prepir in teženje. Kmalu sem bila vsa navdušena »pri Prešercu«: končno sem bila sprejeta vsaj s strani tamkajšnjih »naseljencev«. Presrečna in ponosna, da me ima neka skupina ljudi končno za svojo in »rada«, sem pristala sredi ljubljanske narkomanske scene. Vendar na ogorčenje vse malomeščanske populacije, ki naj, če tole sedaj bere, ve, da mi ni bilo nikoli žal! Danes namreč poznam in razumem stisko najstnikov bolj kot marsikateri starši, učitelji in psihologi. Moji so me kmalu razkrinkali, saj so vedeli, da pišem dnevnik –

s svojim nasilnim nastopom vedno zadnjo besedo in tako je držal družino skupaj na račun strahu pred njegovimi batinami. To je vse, kar je znal in zmogel prispevati k družinski »sreči«. Mami sicer že vse življenje toži naokoli, kako groznega moža ima, a tako hudo, da bi se ločila, očitno še ni bilo, saj je z leti postala raje tudi ona hladna in bojovita. Da se lahko človek nasilja in zatiranja privadi!? Bolno, a menda tipično vedenje za »odvisniško družino« ..., kar sem kasneje izvedela iz knjig gospoda Ruglja, ki ga zelo spoštujem in občudujem, saj je naštudiral odnose v nulo! Verjemite, da noben otrok ne postane odvisnik po naključju – nikoli! Pa tudi to ni res, da padejo v drogo zgolj otroci revnejšega sloja. Vedno se za odvisnikom skriva primarna družina z revnejšimi odnosi. Kapitalizem je jasno samo prispeval k vsej tej bedi, v kateri je človek (in njegova duhovna rast) izgubil vrednost, saj danes štejeta le zunanji videz in debela denarnica. Ljudje se utapljam v poplavi trgovin, oglasov, mobitelov in razne ostale nepomembne in škodljive krame. Odnosi med starši in otroki pa so mrtvi. Tukaj omenjam tipičnega očeta, ki se pred problemi neodgovorno zateka k delu oziroma firmi, in mater, ki ure in ure nemočna tarna po telefonu in tožari znankam, kako je doma obupno, namesto da bi zaščitila zaupnost ostalih članov in se znotraj svoje družine pogovarjala ter lotila reševanja problemov ... Vseeno pa ji moram priznati tudi nekaj truda, ko je skušala

spoštovanja zasebnosti pa v naši družini nismo nikoli poznali. Ko so odkrili, da sem narkomanka, so končno dobili dežurnega krivca za vse probleme v družini, tudi za zakonske težave med staršema, saj si še danes ne priznata, zakaj v resnici imata zavožen zakon. Dejstvo je, da se nikoli nista pogovarjala, saj tudi ne zmoreta biti iskrena drug do drugega, niti do sebe, kaj šele, da bi si pomagala in skupaj reševala družinske probleme. Skupne so jima bile zgolj izkrivljene življenjske vrednote, zaradi katerih sta celo svoje otroke namesto za potrditev ljubezni ter uspešnejšega odnosa v zakonu uporabila raje kot sredstvo za medsebojno bitko ponosa in komunikacijo ter v ta namen zlorabljala otroška nedolžna čustva. Le da je imel oče

spraviti očeta vsaj na kakšno zakonsko terapijo. A kaj, ko njega družina ni nikoli zanimala! On je dosegel svoje cilje in svojo srečo sam, vendar na račun vseh žrtev njegove neljubljene družine. Tako danes očka, ne oziraje se na družino, uživa svoj lasten mir v svoji lastni hiši, v kateri ima tudi svojo lastno firmo in v kateri ponosno razkazuje lovske trofeje svojih namensko zakriviljenih zločinov oziroma pomorov nedolžne divjadi, poleg njega pa ubogljivo poskakuje njegov vdani lovski kuža, ki ga vdano uboga in potrpežljivo izpolnjuje njegovo lastno voljo ... Aja, pa da ne pozabim omeniti, gospod ima doma tudi svojo lastno kuharico in čistilko – svojo ženo namreč! Preprosto: človek, ki bi si to v naši družini najmanj zaslužil, živi življenje

kot v raju ... Njegova žena oziroma moja ljuba mamica pa letos že drugič prestaja raka, pa vendar tudi po dveh operacijah in kemoterapiji še vedno vztraja v zakonu z nasilnim možem in v njegovem suženjstvu. Če imate vi razlago za ta absurd, vsa čast! Jaz jo imam sicer zelo rada, razumela pa je ne bom nikoli ... Ne veste namreč, da jo že od svojega dvanajstega leta dobesedno rotim, da bi se ločila, vendar neuspešno. Ne vem, zakaj se noče osvoboditi in vsaj v penzionu zaživeti srečno življenje, dokler ji Bog še da časa.

Pa da ne bom preveč zašla. S tem člankom sem hotela prikazati, kakšen je vzorec staršev, ki zaradi svoje čustvene otopenosti, egoizma in materialne odvisnosti, delajo nevede (ali v kakšnih primerih tudi popolnoma zavedno) škodo svojim otrokom, in da se tako začne tista tragedija »zavoženega otroka«. Kar trga se mi, ko slišim od kakšne nadute budale, kako da so vsega krivi otroci, češ, da se preseravajo, ker imajo vsega polno rit, ostalo pa kot da ne igra nobene vloge. Do potrebe po ubijanju samega sebe ne prideš zaradi preseravanja ali dolgočasje. Le zelo trpeča, zatrta in zavržena duša lahko tako obupa nad življenjem in si ga uničuje. Jaz pravim tako: starši smejo pričakovati od otroka le toliko, kolikor so vanj vlagali sami. Nekdo, ki mu posel pomeni več od otroka, nima pravice niti, da otroka zmerja ali žali.

Naj omenim, da sem se od nekdaj zanimala v prvi vrsti za človeka, njegove občutke in duhovno rast ... Zato sem že v času drogiranja in blodnjah po ulicah spraševala svoje »sotrpine« po njihovi preteklosti, izkušnjah in trpljenju. In vedno znova sem naletela na skoraj identičen vzorec naših staršev ter zavojenih odnosov v teh družinah! Kar me je jasno le še dodatno podkurilo, da sem se začela boriti proti napačni miselnosti in predsodkom današnje puhloglave in malomeščanske družbe! Pogosto se sprašujem, kaj je privedlo današnjega človeka do takšne čustvene ohromelosti in duhovne invalidnosti. Zagotovo pa je, da si otrok začne izoblikovati svoje vrednote in samopodobo najprej v primarni družini. A kaj storiti, ko starši lastnemu otroku ne zmorejo nuditi potrebne ljubezni in podpore, ga namesto, da bi ga ljubili in ga spodbujali, zgolj zatrejo in ponižajo?! Kako naj se otrok brani sam? In še bolj brezupno: kdo drug se bo pobrigal zanj, mu izoblikoval lastno

vrednost ter ga pripravil na ta zares odurno pokvarjen in sebičen zunanji svet?!

Povem vam, če bi pri dvanajstih letih, ko sem svojo mater v solzah prosila, naj se loči, vedela, da obstajajo socialne službe in čemu služijo, bi svojega očeta in nasilje v družini zagotovo prijavila kar sama. Namesto tega pa sem takrat po tihem v srcu iskala novega očeta, ki bi mi povrnil izgubljeno otroštvo. Da ne omenjam, kako sem sanjari, da bosta nekega dne prišla na vrata prisrčna človeka, ki bi razložila mojim staršem, da so me v porodnišnici zamenjali in da spadam v resnici k njima ... Ter me odpeljala s seboj ...

Dragi bralci, ne znam vam povedati, kako globoke rane lahko dobi otrok, ki ni bil deležen pristne ljubezni in pozornosti

staršev, po kakršni hrepeni vsak otrok. Še danes budno in z razočaranjem spremljam, kako so v življenju najbolj uspeli prav tisti otroci, ki so imeli ljubeče starše, ki so jih spodbujali in verjeli vanje. Vsi vemo, da si vsak otrok neizmerno želi, da bi bili starši ponosni nanj. Sama sem bila v osnovni šoli odličnjakinja kljub mučnemu jecljanju – pa še v glasbeno šolo sem hodila, a to mojim ni pomenilo nič ... Plesno šolo, ker ni bila po njunem izboru, pa sem si v srednji šoli morala plačevati kar sama s svojo minimalno štipendijo! Dokler je žal niso podražili nad moje zmožnosti plačevanja. Pa sem imela izreden talent in ljubezen do plesa! Pa kdo hudiča se ne bi začel drogirati v tem že tako hladnem in pokvarjenem svetu, če ti poleg že itak zateženega otroštva in mladosti (lastni starši) vzamejo še tistih nekaj koščkov sreče, veselja in samozvesti?!

Danes si želim samo eno: da bi imela možnost postati socialna delavka in da bi lahko naravnost s ceste reševala naše predrage otroke in te zabite in zaprepsodkane družbe ... A tukaj so moje možnosti zopet omejene. Po končani gimnaziji sem se namreč tri leta prepisovala s fakultete na fakulteto zgolj zaradi statusa študenta. Tako sem lahko delala preko študentskega servisa, saj sem potrebovala denar za sobo in hrano, da sem lahko živela stran od fotra in nasilja ter se preživljala popolnoma sama brez pomoči kogarkoli. To mi je seveda vzelo pravico, da bi se lahko še kdaj vpisala na redni študij, za izredni študij pa jasno nimam denarja niti danes. Vseeno vem, da bom svoje življenje posvetila ozaveščanju in usmerjanju ljudi nazaj k pravim in pristinim nematerialnim vrednotam.

Sicer pa sem izredno skromno in preprosto bitje, saj sem se naučila preživeti z borimi par sto evri na mesec, kar je komaj za najemniško sobo in hrano, pa še to ne povsod. Lansko leto sem si še lahko privoščila sobo v Ljubljani (imela sem tudi možnost na črno pospravljati na domu dveh upokojenk), danes pa si zaradi finančne stiske lahko privoščim zgolj pol sobe v Postojni. Sem namreč težje zaposljiva oseba zaradi srčnih operacij in zaradi jecljanja, saj so družbeni predsodki še kako prisotni, sploh pa je ponudba delavcev tako velika, da vedno znova izvisim. Da ne pozabim omeniti še te današnje krize itd. In vendar želim poudariti, da sem izredno ponosna, ker zmorem sama preživeti v tem krutem, krivičnem in izkoriščevalskem svetu brez pomoči kogarkoli. Predvsem mi je v ponos, da mi oče danes ne more očitati, da mi je kdajkoli finančno pomagal, in mu zato nisem nič dolžna. Kljub temu, da v zadnjih desetih letih večkrat nisem imela niti za hrano in sem pri 160 centimetrih s 50 kilogrami pristala na 43 kilogramih ... Poleg tega sem za ceno neodvisnosti doživela še toliko prevar in izkoriščanja, da se grdo zavedam, kako mučno je biti ženska, ki ni popolna v očeh te duhovno revne kapitalistične družbe ... Vendar pa revnemu človeku, ki ga osreči že mavrica na nebu, ne more nihče vzeti njegovega bogastva.

Zaenkrat vam želim kar se da prijeten dan in imejte se radi, hkrati pa ljubite svoje najbližje, ki si to zaslužijo. Zavedajte se, kakšno srečo imate, če vas nekdo iskreno ljubi, sprejema, razume in podpira. To je milost.

Papa!

ENA PUNCA: ŠE ZMERAJ SI MI VŠEČ

010
KRALJI
ULICE

Zadnji hip te zagledam, ko vstopiš v trgovino. Pospešim korak, vmes pa se sprašujem, če si me opazil že prej na drugi strani ceste. Mogoče si se mi hotel izmakniti in si zato zavil v trgovino. Ko vstopim za tabo, te ne vidim več, vendar vem, da si šel noter. Hitro vzamem dve banani, ju stehtam, saj se mi zazdi, da nekaj moram kupiti, če sem že prišla v trgovino. Odhitim naprej. Iščem te med policami in se naposled – malo da ne čelno – zaletim vate. Zaustavim se na prstih. Ti pa izrečeš moje ime in:

»... Si me videla, a ne?«

»Ja,« rečem kratko in se nasmehnem. Ne vem točno, kako naj nadaljujem, zato vprašam:

»Ali si dobil pošto?«

»Kakšno pošto?« začudeno vprašaš, ko se odpraviš proti blagajni, jaz pa ti sledim.

»Pismo. Ali ga nisi dobil?«

»Kam si mi poslala?«

»V službo.«

»V službo?!« povzdigneš svoj močan glas.

»Ker nočeš govorit z mano, sem ti poslala pismo. Jezen boš, ko boš prebral, kar sem ti napisala.«

Takoj veš, kaj bo pisalo v pismu. Iz tvoje reakcije vem. Ti vse veš, samo govoriti nočeš o tem. Kadar ti po telefonu omenim, da vem, da se še drogiraš, me začneš zmerjati. Ko plačuješ na blagajni, se pritožuješ naprej:

»Zakaj si mi poslala ravno v službo. Odprli mi bodo. Ob službo bom.«

»Ne bodo ti odpirali, saj sem poslala na tvoje ime.«

»Kaj si mi pisala? Ob službo bom,« se zgrajaš naprej, »jaz se ti nisem nikoli nič v službo mešal. Ne moreš mi pisati v službo!« Ljudje okoli naju poslušajo, a mi je vseeno. To se tiče samo mene in tebe.

Rečem ti nazaj:

»Zakaj si mi pa ti lahko vzel denar?«

Nočeš slišati. Ponavljaš svoje naprej. Gledam te, ti mi ne vrneš pogleda. Začutim, da ti je težko, vendar kljub temu še enkrat ponovim:

»Ti si mi pa lahko vzel denar.«

Pobiraš kovance, ki ti jih je vrnila blagajničarka, in ponavljaš, da si jezen. Vzameš sok, ki si ga kupil in se odpraviš.

»Počakaj me zunaj,« ti rečem, ker se bojim, da boš kar šel, jaz pa bi še rada govorila s tabo, vendar moram prej še plačati. Nič mi ne odgovoriš in odideš ven. Vem, da me boš počakal. Med plačevanjem opazim, da se blagajničarka trudi, da bi mi čim prej vrnila ostanek denarja. Verjetno jo je nekoliko zmedel najin nenavaden pogovor, saj se zmoti pri štetju denarja. Hoče mi ga že vrniti v roko, ki jo imam že pripravljeno, potem pa še enkrat prešteje in naposled izroči. Zahvalim se in pozdravim.

Res me počakaš zunaj. Obrneš mi hrbet, zato ti rečem:

»Res si me počakal.«

Obrneš se proti meni, medtem pa tipkaš po telefonu. Še enkrat me vprašaš:

»Zakaj si mi poslala pismo v službo, odpustili me bodo.«

Ne vem, kaj točno naj ti rečem. Res bi lahko imel težave, če bi kdo prebral, kar sem ti napisala. Jaz ti nočem delati težav,

želim si le, da se nehaš drogirati.

»Nikoli se nočeš dobiti z mano, da bi se lahko pogovorila,« ti odgovorim, ker mi zmeraj samo obljubljaš, da se bova dobila. Tudi v prednovoletnem času si rekel, da bova šla na sprehod pod lučkami v centru Ljubljane. To je bilo takrat, ko si mi hotel nekaj osebno povedati. Novo leto je že zdavnaj minilo. Na sprehod nisva šla in tudi nič mi nisi povedal.

Za trenutek tiho pogledaš stran, potem pa se mi zazreš v oči:

»Še zmeraj si mi všeč.«

Tiho strmim vate. Kot bi lebdela, se mi zdi. Kot da čakam še na nekaj, pa ne vem na kaj. Preseneti me, kar mi rečeš. Česa takega od tebe nisem več pričakovala. Dolgo nisva več skupaj. Vmes si imel druge punce, preko telefona si mi včasih rekel krute stvari, ko sem hotela, da se nehaš drogirati. Ti pa nadaljuješ:

»Ampak jaz sem zdaj drugačen. Zredil sem se. Nisem hotel, da me vidiš takšnega.«

Naprej te gledam naravnost v oči. Ne morem verjeti temu, kar mi govoriš. Še zmeraj ne morem ničesar reči. Zredil? Ja, res si se zredil. Dvakrat debelejši si, kot si bil. Pa kaj potem? Ti si še zmeraj isti. V srcu si! Zame si! Prizadane me, ko mi rečeš, da se zato ne dobiva, ker si se zredil. Razočarano, kot da ne bi imela moči, zamomljam:

»Ah« in še enkrat ponovim z malo več energije: »Ah ...«

»Probleme imam s ščitnico, zato sem se zredil. Ščitnica mi ne dela,« mi naprej umirjeno razlagaš. Mogoče začutiš mojo razočaranost in si zato bolj pozoren. Če bi lahko zmeraj o vseh stvareh mirno govorila.

»Saj se boš kmalu pozdravil, a ne?« te vprašam, čeprav sem še vedno ganjena od tvojih besed.

Povesiš glavo in rečeš:

»Ne vem, če se bom.«

»Moraš tudi sam kaj narediti za to, da se pozdraviš.«

Ker začutiš, da bi se sedaj pogovor lahko obrnil v smer, o kateri nič nočeš slišati, spremeniš temo:

»Kaj naj, če bom ob službo? Kaj si mi pisala? Ne bi mi smela poslali pisma. Veš, da so mi že v kadrovski težili zadnjič?«

»Zakaj so ti težili?«

»Kar nekaj so mi težili. Zdaj pa mi še ti pošiljaš pošto. Kaj bom naredil, če odprejo?«

»Zdaj že je, kar je. Zakaj pa nisi hotel govoriti z mano? Saj ne bodo odpirali tvoje pošte,« te skušam pomiriti.

»Jezem sem. Res sem jezen,« ponavljaš, jaz pa te gledam in vem, da name ne moreš biti jezen, ker sem to jaz. Saj veš, zakaj sem to storila. Veš, da ti hočem dobro. Zopet vzameš v roke telefon in nekaj tipkaš. Stopiš malo vstran, zato te vprašam:

»Kam greš?«

»Grem.«

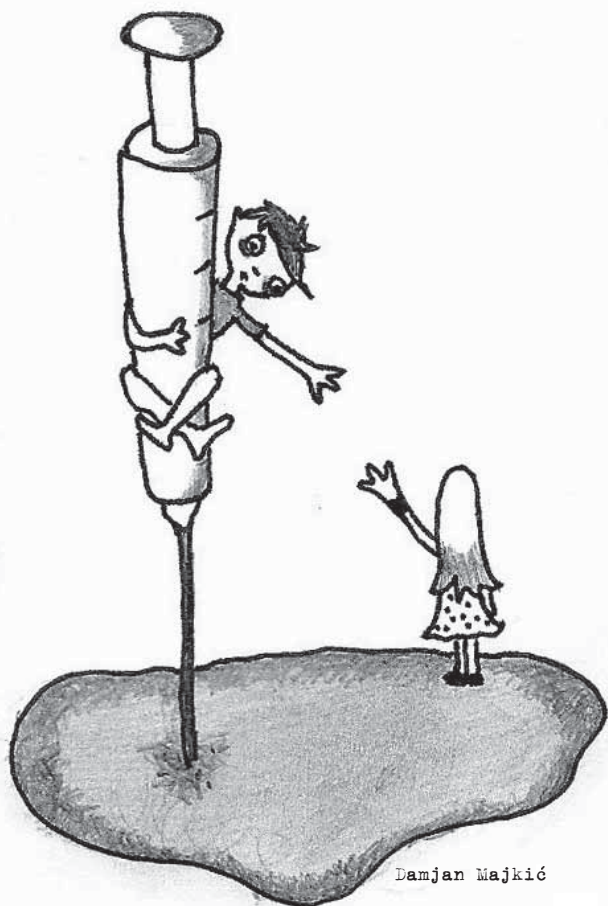
»Počakaj,« stopim za tabo. Ti pa samo zakriliš z rokami in ponavljaš:

»Preveč sem jezen, preveč sem jezen ...«

Ustavim se in gledam, kako se oddaljuješ, saj se mi zdi, da nima smisla tekati za tabo. Spomnim se, da si mi na začetku rekel, da greš domov. Vendar v smeri, v katero greš, ni tvojega doma. Zakaj greš tja, kamor greš? Zakaj te ne morem

prepričati, da pustiš drogo?

Odpravim se nazaj proti avtu, ki ga imam parkiranega na drugi strani ceste. Vmes razmišljam o tvojih besedah, da sem ti še zmeraj všeč. Toplo mi je pri srcu in spomin mi zaplava nazaj v dni, ko sem ti zaupala in te imela rada do neba. Ampak kaj naj z besedami? Všeč ti je tudi, da si zadet. Kaj ti je bolj všeč? V srcu vem, da sem ti všeč, mogoče me imaš še zmeraj rad, mogoče bi bil še zmeraj rad z mano. Ampak dokler živiš, kot živiš, zame ni nobenega upanja. Nočem več misliti na to, ali te imam jaz še rada ali ne. Hočem le, da se rešiš odvisnosti od drog.

Damjan Majkić

BIBA:

VENEC LJUBEZNI

Ko včasih pogledam v tvoje
oči,
vidim solzo, vidim sijaj.
Ko včasih pogledam v tvoje
srce,
vidim, da je polno pepela,
toda včasih se mi zazdi,
da tudi ti kljub vsemu trpiš.
Ljubiti te ni lahko,
skoraj lažje je
podati v levje žrelo roko.
Kolikokrat sem pomislila nate
in se smejala,
vendar je vsakič
v kotu mojega očesa
tela solza bolečine.
Ničkolikokrat sem si te želela
in obenem odbijala tvoj objem.
Vse tiste norosti,
ki sem jih počela zaradi tebe
in zate le,
So pozabljene in izbrisane
ob tvojem nežnem nasmehu.
Pa saj ne, da si lepotec iz
filma,
pa vendar si mi zlezel pod
kožo
in v sleherno kapljo krvi.
Samo nekaj zidov je med nama,
pa se mi vseeno zdi,
da sva na različnih oblak
sveta.
Spet drugič sva si tako blizu
in že čez trenutek neskončno
proč.
Da te imam rada,
je golo dejstvo,
vendar brez tebe
sonce še vedno vziđe
zvezde še vedno sijo,
rože še vedno dišijo
otroci še vedno pojo.
Veš, kolikokrat pregriznem
solzo
in kolikokrat gasim ogenj,
oganj svojega nadržja.
Ko že pomislim, vse je dobro,
te zagledam tam v množici
in v tistem trenutku
se zopet počutim živo,
zopet kot tisočkrat poprej
pomislim na tvoje telo
in na željo v grlu,
na željo, ki mi razjeda um.
Prosila bi te,
rotila bi te
za samo en kanček ljubezni,
prosila bi te za en sam
poljub.
Bila bi cigareta,

ki jo spretno med prsti gasiš.
Bila bi otiralec
za tvoja rožnata stopala.
Postala bi glavnik,
s katerim češeš pramen mehkih
las.
Ponoči bi bila zate le
vzglavnik, na katerem sloniš
glavo
in sanjaš najlepše sanje.
Naj bom kozarec,
iz katerega piješ.
Naj bom nektar,
ki te osveži.
Naj bom milo,
ki nežno potuje
po tvojih najbolj temnih delih
telesa.
Naj bom robec,
s katerim brišeš solze
svojih skritih bolečin.
Naj bom nož
le zate,
ki paral bo moja »utrobo«,
kot paraš moje oči,
kot režeš pogled
na svoje roke.
Preklet bodi,
ker te ljubim.
Preklet bodi za vekomaj.
A kaj, ko še vedno vem,
da brez tebe sonce ne bo vzšlo,
zvezde ne bodo sijale ...
In kaj, ko se počutim,
kot seme rože
naproti tvoji veličini
polboga.
In vse tisto, kar počnem,
počnem zate le.
Popij sok življenja
z ustnic, ki ti govore:
ljubi moj, dopusti, da ljubila
bi te.
Ko bi poniževala te,
bi me bržkone mrzil,
sedaj ko te povzdigujem in
ljubim,
me menda preziraš.
Kje skrivnost je tvojega
bitja?
Si tu, da me mučiš,
ali čisto slučajno mislim in
čutim,
da sva rojena drug za drugega?
Nikar ne reci,
da so noči preživete ob tebi
naključje
in da si morebiti glumil,
da tudi skozi tvoje telo
hiti brzec, ki podira,

NATAŠA DEMBSKY:

GIBLJIVE SLIKE

Giblјive slike se pred menoj prikazujejo kot moreče prikazni. Potapljam se vase, na dno. Čas je izbrisal vse meje, ki so med nama. Samotno zrem v dežne kapljice, ki pronicajo skozi steklo. Le brazde neuspeha. V stanju zamaknjenosti zrem tja nekam v daljavo. Pokrajina izgubljenih upov se naseli vame. Nočem se več vračati v preteklost. Dovolj imam vztrajnosti životarjenja, dovolj laži, ki postajajo stvarnost. Iskrivi konji rezgetajo v daljavi, zvok vetra zavija za vogali trdnjave, ki je rdeča kot prst. Marmornate stopnice se odvijajo pred menoj, ko vstopam v dolg hodnik, za katerim se skriva obok, za obokom pa svetlolasa ženska, ki me popelje skozi vrata. Vstopim. Ne zavedam se, da puščam za seboj njega, njegove kot laguna zelene oči, njegove besede, ki izgorevajo v pomladanskem vetru. Vsa bujna pokrajina v mojih mislih v trenutku sestopa na marmornati kamen, izginja kot blede prikazen. Moje misli postajajo težak tovor. Kam grem, ne vem. Le sledim svetlolasi ženski brez imena. Ne poznam jezika. Vse besede so tuje, tuja postajam sama sebi, ko se ne prepoznam več. Odnesejo mojo potovalko. Vstopim v kamnito pisarno. Na tleh nadležen cucek, pred menoj pojava. Pravljice, kje ste, še zakričim v sebi, potem me preplavi praznina. Sporazumevam se s svojimi zablodelimi očmi. Govorim s pogledom. Moje roke se prepletajo kot nemirne podgane. Oddam potni list, snamem svoj srebrni prstan ter se s tem poslovim tudi od njega. Njegovih oči ne uzrem nikdar več. Tako me svetlolasa ženska povede po stopnicah naprej ter v svojo sobo vstopim sama. Stene so rdeče, nikjer nobene slike. Le spomini se pričnejo spet obešati name, da komaj zaznam, da sem resnično stopila na trdna tla. Ko se zavem, je prepozno. Že sem tam in povratka ni in ni. On je le še spomin. Zaprem vrata za seboj. Zaslišim rezgetanje konj. Nekje zunaj je pomlad. Nekje daleč za pokrajino so ceste, ki vodijo nazaj. Nič. Le hlad v meni. Nobene roke ne morem sprejeti, ki se mi ponuja. Svetlolasa ženska postaja suho steblo, na katerem visita dva nenasitna dragulja. Potem me zasleduje. Val nerazumljivih besed, potem kriči v meni tisti del, ki ga je odneslo skozi spomine tja čez poljane neobljudenih poljan. Prekleti spomini, ki se vračajo vse bolj grozljivi, preklete podobe, prekleta tišina, ki me spremlja. Ter marmornati kamni. Zlezem za blazino svoje bede, te utihnem s pogledom. Ponoči se zbudim. Njega ni. Celo leto živim med temi zidovi. Čakam na potovalko ter se izogibam svetlolasi ženski. Še zrem v konje. Pomlad se prevesi v poletje. Poletje izgine. Pride jesen ter ti se vseliš v moje sanje, ljudje pa ... tako daleč od mene so, naučim se tujega jezika, tvojih laži nikoli.

MRAK

Kot ničkolikokrat prej sedim v mraku, poglavje: spomini, praznina lista, drobci misli, ki preskakujejo sem in tja. Skušam začutiti naravo, skušam si uprizoriti zaton sonca, morje, jadrnice, ki plujejo po obzorju.

Pada, ta polmrak je prečudovit, tišina leze vame, vznemirja me najin zaliv, pesek je med najinimi prsti, ko grebeva in grebeva po pesku ter prepletava najine prste. Bilo je, ni več.

Katran je preplaval najin zaliv, nič solz, nič obžalovanja, nobenih jader, le otopenost. Kljub vsemu vztrajam pri tako imenovani nadzorovani norosti.

Dogaja se, da življenja ugašajo. V zaporedjih so odšli ti ljudje skozi moj mozaik življenja. Bilo je pet minut glasbe, mrtvaški sprevod, nekaj ljudi in potem dolgo nikogar. Ob obrobju spomenikov je bilo videti nekaj zablodelih primerkov, ki so opazovali prizor skozi krvave prste, nekaj ljudi, ki je le zmajevalo z glavo. Nebo je krvavo rdeče, zaliv sameva, glasba je utihnila.

Tako so kapljali, niso se ozirali, kaj se zgodi s soncem, ko pade noč, bili so prepričani, da so popotniki po pokrajini izgubljenih iluzij, strah je večen, strah pred izginotjem vse bolj in bolj blizu, z vsakim dnevom si bliže smrti, si rečeš, jadra bo potrebno ponovno razpeti, ponovitve, mar so mogoče?

Zasovražiš hiše, ki so delo človeških rok, sovražiš zaporedja, smrti, ne živiš več v utopiji, veš, da te plima nikoli ne odnese do peščenega zaliva.

Preklinjaš, rad bi se pridružil pijancem in klošarjem, da pozabiš, da je tvoj čas skopo odmerjen. Nisi prepričan, da se za vsako podobo vrne nova, smejiš se vetru, bojiš se, da te bodo roke pograbile, skušal si stkati preprogo iz pajčevine, z domišljijo si si pomagal, nisi se spraševal, kaj se dogaja globoko v tebi, bil je bes, ni bila žalost. Ne moti te, ker se moraš zbadati, ker žreš tablete, ker sanj ni več, ni več. Vse je to strah pred pogoltnjenjem v sleherni vsakdan, ko začutiš ostre robove sveta in ne zmoreš, ne ne ne zmoreš zapluti v boljši jutri.

foto: Matilda M. Dobro

BEDENJE

Bedim, spet bedim in čakam, da posije sonce. Če ne bo spet deževalo. Jutranji svit je zgolj odsev. In spomini, ki počasi izginjajo. Štejem kocke na stropu.

Zdaj grem iz leve v desno, zdaj grem naravnost. Prepleta se. Kaj vem, grem ven iz tega kroga, pa je vsak poskus vedno znova zgrešen.

Nekaj me zablokira. V tej tako imenovani bazi je kri zalila mojo dlan. Razmišljam o včerajšnjem dnevu. Pa se enostavno bojim. Najbolj se bojim, da me ne izda psiha. To bedenje, ptiči se že oglašajo, pomlad je vstopila, a v meni zima. Občudujem magnolije v vetru. Kam sploh grem? Kdaj se konča? To prekleto bedenje?

še tako trdnega duha.
Veš, tisti brzec,
zaradi katerega si za delček
trenutka
pokazal, kdo si,
zaradi katerega si
obračal glavo proti nebu in
nežno vzdihoval.
Skoraj zaklela bi se lahko,
da si nekajkrat celo užival
v vlogi nagajivega ljubimca.
Ah, tisti vonj, ki me je
opajal,
tisti vonj telesa tvojega.
Kje obstaja voda tako čista,
da bi sprala vonj,
ki muči še tisto urico spanja
v noči brez tvojega objema?
Neskončnosti ne poznam,
vendar vem, da je majhna
proti tistim uricam,
ko te ni.
Žalosti ne morem primerjati
z ničemer.
Trpim, ko si,
trpim, ko te ni,
trpim, kadar trpim,
trpim, kadar srečna sem.
Dovoli mi, da postanem tvoja,
ker ti si knjiga,
ki je ne morem odložiti,
ker ti si neizpeta pesem,
ker ti si reka neusahljiva,
ker ti si ...
in ker hočem biti tudi jaz
in ker te ljubim.
Ko pomislim nate,
včasih zadržim dih,
da ne bi zakričala,
dih, da me ne bi izdal.
Včasih zaprem svoje oči,
da ne bi zajokala,
oči, da me ne bi zatajile.
Včasih pokrijem svoja ušesa,
da ne bi slišala,
ušesa, da ne bi razkrila.
Včasih stisnem roko,
da je ne bi dvignila,
roko, da te v temi ne bi
iskala.
In samo včasih se ugriznem v
jezik,
jezik, da ti ne bi razodel
tistega, kar čutim,
tistega, kar vem,
tistega, za kar živim,
in tistega, za kar umreti bi
hotela.
S sabljo
bi si izkopala srce,
položila ga na pladenj zlat
in ti ga v znak ljubezni in
večnosti
pred milijoni podarila.
Brez sramu, brez bojažni,
ker ponižati se za te
mi pomeni povzdigniti se za
naju.
Upala bi, da sprejel boš

roko ljubezni,
roko zvestobe,
roko, ki ti jo punjam,
sedaj pa tja do konca tvojih
dni.
Smrt me ne loči od tvojih oči,
vedno v mojem srcu boš,
in če že res naša duša ne
umre,
boš skozi mene živel večno
življenje,
ker ti si zame vse,
kar je na tem svetu vrednega,
ker ti si tisti,
ki ujel je moje srce,
ker ti si tisti,
ki iz mene naredil je žensko.
Le kaj mi bo roža,
če ni s tvojo roko dana?
Le kaj mi bo metulj,
če ni s tvojo roko ujet?
Le kaj mi bo rama,
če s tvojo roko ni okrašena?
Le kaj mi bo življenje samo,
če s teboj ni blagoslovljeno?
In zopet misli potujejo k
tebi,
vlak, ki me počasi pelje
do tvojih prsi,
je neskončno dolg,
na njem pa naložene
moje želje, moje sanje.
S poljubom bi te okrasila
in v tebi ljubezen obudila.
Nič ni bolj pomembno
od tvojih oči
in nič ni bolj odmaknjeno
od tvojih lic.
Kot pijavka bi se prisesala
na tvoje prsi
in kot norec bi pohitela
v tvoj objem.
Bila bi srna
tvoje levje požrešnosti.
Bila bi muha
tvojih žabjih sanj.
Bila bi jajce
tvoje kobrini pogoltnosti.
Spet drugič bi bila trn
v tvoji nogi ...
Trn, ki boli,
trn, ki skeli,
trn, brez katerega
tvoja noga ne bi hodila.
Gledam tvoj obraz
in tisti tvoj nasmeš.
Gledam tvoj obraz
in v glavi slišim glasbo.
A kaj mi bo glasba,
če je ne morem
ovekovečiti plešoča s teboj.
Ne potrebujem glasbe,
najlepša glasba
je zvok tvojih ustnic,
zvok, ki mi je drag.
Ničesar ne morem spremeniti,
a lahko te ljubim,
ljubim za vedno.
Želim si tvojega objema,

ANASTASIA OM: NJIH NEIZPROSEN PLES

014
KRALJI
ULICE

Gospa Smrt je zdolgočaseno gledala v kavo, ki se je vse prepočasi hladila. Že dolgo je edina njena družba. Gospodično Življenje je videla dolgo tega in tako je njen čas mineval v utrujajoči brezdelnosti. Nemirno je pogledovala po svojem travniku, ki se je bohotil v pisanosti rastja in krasil njen dom Večni konec. Morebiti bo le končno ujela nasmejeno živahen obraz gospodične Življenje. A oko je niti pri najbolj podrobnem pogledovanju ni in ni ujelo. Prišel je konec tudi neizpiti kavi. Kako je včasih neutrudno delala, se je spominjala. Že čisto malo je manjkalo in bi si skorajda omislila pomočnika ali pa samega gospoda Smrt. Spomin je postajal vedno bolj jasen, ko nenadoma začuti neusmiljeno potrkanje na levi rami. Kar nekaj trenutkov je potrebovala, da je dojela, da se to trkanje odvija tukaj in sedaj. Kot iz daljnjo daljave se je razsvetljeval vedno bolj znan moški obraz, ki se ji je ironično nasmejal. Že dolgo sta bila zelo dobra prijatelja in on je bil tisti, ki bi ji skorajda začel delati družbo kot sopotnik. A ostal je to, kar mu je že od same Večnosti pripadalo. Ostal je gospod Spomin. In kot vsak pravi gospod se te dotakne le od daleč, tako da ga ne moreš prijeto, hkrati pa je tako resničen, da ne moreš ubežati njegovi prisotnosti. Približa se ti tako hinavsko in obudi vse tisto, kar si želiš in ne želiš ob vselej prisotni bolečini. Pri nelepah spominih, ker so se zgodili, pri lepih spominih, ker so vse prehitro minili. Togotno se je nasmešnila, kakor je bilo za nenadnega obiskovalca tudi najbolj primerno. Precej dela ji je zadal. Končno je utrujena od vsega zamahnila z roko po njem in se odpravila v posteljo. Jutri jo čaka nov dan in mogoče se bo končno primajala gospodična Življenje.

In Misel kot misel, vlačuga, ki se ti privleče in te noče zapustiti. Enako utrujajoča kot Spomin. Le da je bolj neusmiljeno vihrava. Nikoli zadovoljna pride, in ko misliš, da je izginila, se ti ponovno prikrađa. Danes ima gospa Smrt res svoj dan. Same take ima na obisku, ki si jih sploh ne želi.

Ni bila zmožna več obvladovati same sebe. Obračala se je v svoji beli postelji zdaj na levo, zdaj na desno, vstajala, kadila, pila in počenjala vse tiste neumnosti, ki niso bile za nikamor. A spanec na njene oči ne in ne. Končno se je umirila, ko je pomislila, da je preteklost samo preteklost. Gospodična Življenje si je vzela pač malo daljši sprehod. Tako so se odločili. Daljše življenje, daljše tegobe. In s tem resnim stavkom, počivajočim na ustih, je tudi zaspala.

Gospodar Sanj se je gromko smejal. Resnično je bil gospodar. Ko so zaspali, jih je vodil po svoji nitki. Veliko se jih je upiralo, a vedeli ali ne, gospodar Sanj je vedno zmagal. Imel je še to sposobnost, da sploh niso vedeli, da je bil pri njih na obisku. Sproti mu je uspelo prikriti sledi. Koliko njih si je želelo, da bi ostali na tem kraju, kjer je on gospodoval in jim ga za trenutek razkazal. Moral je skriti sledi. Včasih mu je bilo resnično zelo zelo hudo, vendar je dobro vedel, da jih nikakor ne sme spustiti v Deželo večnih sanj. In nocoj, kako je gospa Smrt na vsak način hotela ostati v Deželi večnih sanj. Kar zapletala se je v pogovore in vlekla gospodično Življenje, tako da je še njo moral reševati ven iz Dežele. Čakala jo je nje usoda, tako kot Smrt in tako kot vse ostale. Usoda je bila resnično neizprosna. Gospodar Sanj je bil neizprosni, ko jim ni dovolil ostati v Deželi, ampak to je od njega zahtevala Usoda. On je poznal

Skrivnost Usode. Tudi drugi so jo spoznali skozi sanje, a ni jim usojeno, da bi ostali v Deželi večnih sanj, kjer je dovolj en dober gospodar. In tako je gospa Smrt končala pot iz sanj ob spremstvu Usode, ki ji je lepo nakazala, da ji prav kmalu ne bo več tako dolgčas.

Zanimivo, da po dolgem času Smrt danes sploh ni bila tako nejevoljna. Pela si je in kuhala kavo za dobro jutro in Domišljija, ki jo je držala v svojih pesteh, jo je prav lepo kratkočasila. Zadovoljna je bila v družbi Domišljije, ko je bilo vse mogoče. Njen travnik se je bohotil in sonce ga je oblivalo. Izza obzorja so pričeli plavati veliki beli oblaki in Smrt se je otroško nasmejala, ko je pod njimi ugledala gospodično Življenje, ki se je lahkotno v njih družbi premikala proti njenemu travniku. Nasmeh se je združil z nasmehom. Gospodična se je usedla na že dolgo prazen stol in utrujeno rekla, da bi kavo.

Počasi sta srkali kavo in uživali v popolni tišini. Beli oblaki so se kopicili ob spremstvu vedno več črnih oblakov, ki so čez čas začeli prevladovati na spokojnem nebu. Od nikoder se je pojavil veter, ki je vedno bolj divjal. Spokojno nebo ni bilo nič več spokojno, ampak bolj podobno bojišču, ki so ga opremljali strele, bliski, divjanje oblakov. Čas je napočil, da sta na ramenih vetra poleteli Smrt in Življenje.

Pristali sta. Okoli njiju je bila že znana zmešnjava neurja, ko je po nebu letelo tudi tisto, kar sploh ne leti. Pred njima majhna prijazna hišica, ki ju zvabila je pred svoje okno. Razkrilo jima je pogled na družino, ki je večerjala. In Smrt se je oglasila: »Resnično žalostno, da se bodo morali tako lepa dva otročička in ženička kaj kmalu posloviti od očeta in moža, katerega Bolest neznana že dolgo časa para mu srce.«

Gospodična Življenje našobljeno, kakor je znala edino ona:

»Pa daj, Smrt, no, vem, da že dolgo nisi bila naokoli, ampak ali

ne bi za začetek začela nekje, kjer bo manj boleče?»

Gospa Smrt smrtno resno:

»Draga moja, poznavam se še iz Časa brez konca in brez začetka, ampak si še vedno ista. Jaz nosim bolečino, ker sem smrt, a ti prineseš na krilih moje bolečine veselje. In ponovno sem jaz tista grozna in ti vsa lepa. A tudi tebe ne bi bilo, če ne bilo bi mene.«

Nasmejali sta se ena drugi z nasmehom odobravanja in ljubezni. Gospodična Življenje je postajala vedno lepša in svetlejša in gospa Smrt vedno bolj temačno resna. Podali sta si roke in pred seboj gledali, kako je večerjo prekinil padec moža s stola. Vse prisotne je zajel trenutek negibnosti. Žena je stekla do moža in objela njegovo glavo. Deklici sta nemo opazovali. Smrt je postajala vedno večja in oprtana z barvami mrtvega in barvami vseh žalujočih. Gibala se je z veliko težavo, ko ji je roko podala Življenje, ampak se Smrt ni mogla premakniti. Le z največjo muko je uspela potegniti vse, kar se je mrtvega oklepalo v vrtincu živečega. In sta poleteli.

V postelji mlada žena spokojnega obraza, ki jo je objemal mladenič. K sreči sta na obisku imela Samo ljubezen, ki se je nasmehnila novima obiskovalkama, še posebej Smrti, ki je tako težko vlekla s seboj breme mrtvega, da ga ni mogla več prenašati in se je končno ločila od njega. Breme je poletelo k Sami ljubezni, ki ga je preplavila s svojimi barvami, in ko je postalo preveč razposajeno, je poletelo k življenju. Gospodična Življenje je izdihnila vso moč živečega v mlado ženo. Odprla je svoje oči in zagledala obraz sebi dragega, ga objela in Domišljija na krilih gospodarja Sanj z uzdami Usode je poletela drugam.

želim stopiti se s teboj,
želim si, da sva eno,
dve telesi, ena duša.
Kadar nežno potuješ
s svojimi prsti
po mojem vratu,
se počutim kot atomska
eksplozija.
Proti tistemu,
kar čutim najnižje v trebuhu,
se ne morem boriti.
Ne morem in niti nočem.
V trenutku sem tvoja,
v trenutku pozabim,
da spet boš odšel in me
pustil.
Pustil, da trpim,
pustil, da čakam.
Nikar ne bodi zloben,
ti, ki mi pomeniš vse.
In nikar ne reci,
da v kotičku tvojega srca
ni enega dela,
ki pripada in je namenjen
samo meni.
Sicer ne bi
ob mojem dotiku
se sam dotikal neba.
Nikoli ne pozabim
prvega poljuba,
nikoli ne pozabim
tvojega prvega dotika
in ljubkovati se s teboj
je še vedno kot prvič,
nežno, a divje,
dosledno, a izgubljeno,
močno, a krhko,
ljubljeno, a pohotno ...
Spomnim se
vsakega tvojega vzdihljaja,
spomnim se
vsake tvoje besede,
tvojega šepetanja,
tvojega pogleda
in nežnosti v njem.
Vse bolečine,
ki mi jih povzročaš,
so oproščene,
kadar me pogledaš.
Narisala bi te
in s tvojo podobo
bi se zbujala in zaspala.
Narisala bi te
takšnega, kot si,
z vsemi napakami
in z vsemi lepimi lastnostmi.
Narisala bi te
takšnega, v kakršnega sem se
zaljubila.
Narisala bi te
samo zato, da te gledam
in občudujem moškega,
ki mi je podaril
tako solze kot smeh.
Narisala bi te,
da bi zaspala
s teboj in tvojimi toplimi
očmi.
Včasih pomislim,

da se le igraš z menoj,
vendar dvom izginje,
ko me poljubiš.
Ko me poljubiš
nežno in z ljubeznijo,
tvoje roke pa se dotikajo
tistega kotička na meni,
v katerem je ogenj.
Ogenj, ki ga ne pogasi
še tako veliko vode,
kot ga ima sam ocean.
Obožujem te
in tvoj dar,
da iz mene narediš žensko.
Še nikomur ni uspelo
v meni vzbuditi vse tiste
občutke,
ki jih občutim,
kadar sem s teboj.
Rada bi te kaznovala
za vso bolečino,
ki jo nosim zaradi tebe,
in zahvaljujem se ti
za vse veselje,
ki ga prineseš s seboj,
kadar potrkaš na moja vrata
in kadar posvetiš
kot sonce v moje srce.
Kaj naj počnem, kadar te ni?
Naj se učim sovražiti te?
Naj se urim, kako ostati
hladna?
Naj razmišljam o ljubezni,
ki me veže nate?
Zopet se bom počutila
iz ure v uro
bolj bedno.
Ljubim te!
Me slišiš?
Naj bom zaradi tega
komu zahvalna?
Pa nisem.
In ne bom.
Jezna sem.
Jezna, ker sem ti dovolila
zmešati mi možgane.
Jezna, ker ne morem
živeti brez tebe.
A vseeno se zahvaljujem
dragemu Bogu,
da te poznam -
kot si pustošil,
si tudi obogatil moje
življenje.
Brez tebe ne bi vedela,
kaj je ljubezen
in kaj pomeni
poljubljati se z ljubljeno
osebo.
Brez tebe ne bi poznala solz,
ki jih iz mojih oči
točita veselje in radost.
Brez tebe ne bi poznala
lepote zahajajočega sonca
in rojevanja novega dne.
Brez tebe ne bi poznala,
... tebe.
Bila bi sama
in zaman bi iskala

ATMAN:

CUKRARNA,

najina smrt

016 Pogosto sva se oborožena le s sarkazmom bojevala vse do zahoda.
KRALJI
ULICE

Morda bi bil nož boljše orožje kot sarkazem,
vsaj hitro bi se končalo.
Najini prtički že dolgo niso bili čipkasti in beli,
vse je postalo weird in kinky,
cukrarna je najin konec.

Oba se zavedava, da je bilo prelitih preveč solz,
da je preveč krvi premočilo najin mah.
Ni več upanja za najin včasih zeleni mah,
ne spleča se nama ga dati v čistilnico.
Nisva več dolžna zardevati, se opravičevati.
Veš, rajši bi ležala na obdukcijski mizi, kot pa ti pustila,
da še kdaj vrtaš vame s svojimi pronicljivimi ledenimi očmi in
besedami, ki v živo režejo moje meso. Dovolj je bilo!
Ti pa si želel vse izbrisati z eno samo kretnjo.
Želel si, da oba pozabiva, da
si se z avtom večkrat namensko zaletel vame.
Tega ne moreš, sem ti takrat rekla: »Jaz imam srce!«
Rekel si mi, da je najina zgodba epska.

Cukrarna ni ustvarjena ne za zgodovinske trenutke
ne za muzej prihodnosti z nagačenimi podlasicami.
Ena izmed njih si bil ti.

V temi si me strašil s svojimi ostrimi zobmi.
A vendar - we'll always have Casablanca and Sunnysdale in
vedno bova dovzetna za ta pošukan ledeni januar.

Zdaj sama jezdim naprej na svoji Clair de lune,
ničesar ne potrebujem več,
ne knjig, s katerimi si me zasipaval,
ne uspaval, s katerimi si me zalagal.
Zdaj si misel, ki jo puščam za sabo,
dajem ti slovo in odvezo,
zdaj te kličem z imenom,
tako da boš točno vedel, koga mislim,
komu se odrekam.

Vzemi vse nazaj,
vse besede, vse stvarstvo,
okliči se za nihilista, zobozdravnika
ali zelenjadarja, če želiš,
stvar me ne gane več,
vse, kar potrebujem, je tisto nekaj sonca,
da mi sije na pege,
da posije na vsake kvatre
skozi vitraže moje ekstremno visoke katedrale.

IZ ZBIRKE DEMONI, ANGELI IN KURBE:

FRANJO FRAN

BUKOWSKI

Parkrat sva se srečala in se vsakič zapila
kot svinji, potem so seveda robovi sveta
veliko bolj mehki, svet postane naenkrat
obvladljiv in prijazen, samo pičke se je
pijača takoj prišla, ni je zajela pohota,
fukala bi se kar tako iz navade, ker to
paše zraven, videlo se ji je, da je dala
skozi veliko kurcev, kar mi je bilo čisto
vseeno, tudi to, da je švercala drogo v
trebuhu iz Kolumbije, kot to, da se je
nekaj časa prodajala, sem ji rekel, kdo se
pa ne, vsak prodaja, kar pač ima, pisatelj
so največje pizde, ker prodajajo same
izmišljije in laži, samo ji je pasalo, ga je
imela rada v ustih, ga je znala pocuzat, ji
je pasalo od zadaj, samo je bila preširoka,
razen če si jo nabil v rit, sicer je jamrala,
da ne ve, kaj počne na tem planetu, da
je nesrečna, da rabi ljudi, sem ji rekel,
da kdo pa ve, kaj počne na tem planetu,
kdo pa ni nesrečen, kdo pa ne rabi ljudi,
samo mi je šlo na kurac, ker ji ni in ni
prišlo, pa sem ji rekel, naj si jo zdrka
zraven, je bila čisto druga pesem, samo
potem je zablejala o tem, kako naj bi
živela skupaj, rolalo se ji je, po enem
litru vina je plesala en korak naprej in
dva nazaj, folk po ulicah je samo zija, je
rekla, da bi vse storila zame, je že gorela
rdeča luč, mater, pizda, sem si rekel,
je treba spizdit, čimprej spizdit, kam,
v kakšno znosno gostilno, na kakšen
vrt, v pizdo materino, samo da se lahko
kadi, da jutraj lahko prešteješ vse mrtve
in pozabiš, da si več kot napol mrtev
tudi sam, ker v bistvu naju je bilo strah
življenja, tako prekleto strah.

foto: Matilda M. Dobro

KINGS OF THE STREET PRESENT THEMSELVES ...

The Association Kings of the Street is non-governmental non-profit humanitarian organization. We are members of International Network of Street Papers (INSP) and European Federation of National Organizations Working with homeless (FEANTSA) and we participate in activities of European anti poverty network (EAPN).

The first issue of the street paper Kings of the Street (first Slovenian street paper for the homelessness and related social issues) was printed in May 2005 and sold by the homeless people. Reactions of the public and the mass media were more than positive – in fact enthusiastic. In September 2005 Association for support and self-help of homeless people – Kings of the Street was founded. The first issue had to be reprinted twice and so was the second issue, which was published in November 2005. The number of contributions authored by homeless people in the second issue doubled and so did the number of vendors. The editorial board of the paper was formed by professionals (bearers of the project), students and homeless people. In July 2006 we opened our drop in centre Kings of the Street in Ljubljana, which is also the distribution and editorial centre for our street paper.

We continuously organize following activities: monthly publishing of the street paper Kings of the Street (Kralji ulice); drop in centre, University under the stars (non-formal learning and cultural activities – social, cultural and educational workshops, theater and video workshop and computer workshop ...); supported housing for homeless (resettlement program); field work and outreach work, voluntary work (including homeless people as volunteers, didactic base for the students of Faculty of education and Faculty of social work); national and international cooperation with similar organizations; research work in the field of homelessness and social exclusion; development of new projects.

STREET PAPER KINGS OF THE STREET

Up to August 2009 we have published 39 numbers of the street paper in monthly edition of 10.000 issues, two special comics, two street calendars, a book and two DVDs. Homeless people can participate in the program on different levels and with the intensity they choose. For vendors the selling of the paper is an opportunity for participating in the economic sector in a more legal way and also for social promotion of taking the steps towards being an active member of society. Being the contributing author in the street paper means participating in fulfilling cultural activities and enjoying the fact that one's life experiences can be fruitful, one's voice heard. Up to today approximately 200 vendors have been

included in the selling of street paper – monthly approximate 80 vendors. The vendors buy street paper in our drop in center for half an euro and than sell it in the streets for one euro.

DROP IN CENTRE KINGS OF THE STREET IN LJUBLJANA

The basic goal of the drop in center is the empowerment of the socially deprived people: information point, first social assistance, counseling, possibility to use internet and telephone, warm drinks and light meals, promoting and monitoring in the fields of personal documents

and photo assistance in the procedure for notification of residence in the Center of social work, performing the community work for homeless who have penalty, integration of homeless to work through a training at the workplace. We distribute the streetpaper among vendors and homeless write their articles on four computers. We also offer cold and warm drinks and snacks, distribution of donated goods (food, clothing, cosmetic ...), cloakroom of second hand clothing, hairdressing service, storage of possession and money etc.

SUPPORTED HOUSING FOR HOMELESS – RESETTLEMENT PROGRAM

We have included fourteen homeless in five apartments in Ljubljana. The program is solving the problem of homelessness and social exclusion through the appropriate integration and through the upgrade of existing measures and programs. Program is representing the field for obtaining competences for overcoming obstacles towards independent living. These are skills such as managing money – saving, the payment of living costs, managing the household, building relationships with co-residents and neighbours, time management, caring for their own personal space and environment, job search, arranging personal documents, regulating health insurance and the achievement of health services, social and cultural activities, the achievement of longer-term goals. This program is supported by the Norwegian Financial Mechanism and Municipality of Ljubljana, so we have established cooperation with the Norwegian organizations working in the field of housing support to homeless.

A great benefit for the homeless can be also taking part in groups of different people (professionals, students and other homeless people) which broaden their social networks and can enable their social mobility and broaden possibilities for their social inclusion and general wellbeing.

For more information visit:
<http://www.kraljiulice.org>
info@kraljiulice.org

This is me:

MARE G.

foto: Matilda M. Dobro

I'm a 33 year-old bohemian. I'm a father of a 10-year-old daughter and my love for her is infinite. This can not be said for many other people. I'm trying to be in touch with her as much as possible; her mother's parents help me with that. I'm liberal and so I accept also her step brother who was born last June. My path from home to roaming at the streets was enchanted by my parent's uptightness and obstinacy. In this path of cognition

I've removed uptightness and obstinacy towards my own child (psychologically). However, since I left home, I remained roofless. The treets led me past fields full of drugs, where many doors opened and closed for me. Recently I stopped using drugs; fortunately and unfortunately I started the methadone therapy. In the therapeutic circles I met some new people and friends, especially at the Association Kings of the Street, who help me with my

everyday dreams. I get a great deal of help from various organizations that help the homeless. I love music, films, theater and all that comes with it. Sometimes I even take part in these activities myself – I play the accordion, piano and some guitar. And as an actor, I prefer to play crazy characters. If I had the power to change the world with two moves, I would do it with love and infinite happiness.

Mare G.

KRALJI
ULICE

IT MUST BE AN ANGEL

Each morning I get up I die, knowing she's not in my life,
she's out there somewhere, close but yet far away, I just hope to see her again,
I have something to tell her,
I have spent all my years in finding a girl like her,
there's nothin' in the world worth more then love,
then one day I first saw her, she just blew me away,
I could barely stand on my feet, such a beautiful thing in front of me,
I hoped I really could see, she's gotta be an angel put here for me, lord, what are you doing to me.
HEAR ME ANGEL, JUST HEAR ME NOW, MY HEART IS BREAKING OUT!
Gotta feel the rhythm, I hope I'm not losing my beat, even so I just can't get no relief,
all the other girls don't mean a thing to me, as long as she'll someday be with me.
We got to know each other, but one day she just wasn't there anymore.
I was there every day, God I hoped I'd see her again, wished she remembered my name.
HEAR ME ANGEL, JUST HEAR ME NOW, MY FEELINGS SEEM SO DOWN!
It's been a while since I've heard from her, she's probably always somewhere,
one day a miracle came, once again there she was
just standing there, all I could do was say hello,
shame on me, I just couldn't talk properly,
didn't say what I felt, I wonder what's happening to me.
HEAR ME ANGEL, JUST HEAR ME NOW, I'M SCREAMING INSIDE OUT!
All we're have these days ... it never rains but it pours, no sunshine, just storms.
Knowing I could of turn this otherwise, just tears my heart appart.
I'm fearing it's too late, she's probably never thought that way.
Nothing I can do just wait, please send my angel back.

Cime

KREATIVE EMOCIJU PRIRODNE BOJE (U YUGO MIXU)

Dali se sećaš dana
belih cvetova čudesnih mirisa,
inspiracije prirode kreativne naše?
Uzdih duhova, izdih bliskova dubokih želja ...
... u izboru pogleda rainbow fore ...
Oči tvoje, oči moje, oči naše boje ...
Dali se sećaš dana, koji siju,
stihove, pesme života
bez manipulacije okoline neke
kreative duhova mladosti,
ljubavi, koja pleše i plače suzama radosti?

Bojan Sklepič

foto: Matilda M. Dobro

ДОПИР НА ДЛАНКАТА

Мојата дланка се лизга,
се лизга,
патува
по патот на раскошот,
раскошот на позадината,
црната позадина.
Црнини убавини на пространството.

Ива Тиса

APRENDEMOS ESPAÑOL

En la Asociación Los Reyes de la calle activamente trabaja un equipo de tres miembros: Marko Nakrić, Anica Kozjek y yo un servidor – Roman Lasnik. Estamos activos ya cinco meses en el curso de español, dirigido por el simpático y »siempre« puntual Pablo García. Hicimos ya un examen y todos lo pasamos positivamente. Pablo es un buen y divertido profesor.

Pablo, muchas gracias por todo en el nombre del equipo.
Tu alumno más gracioso

Roman

foto: Maja Kozar

KRALJI
ULICE

One from the road:

SHE DIDN'T KNOW

It was a nice and sunny Friday. My afternoon snack was over. I was facing the other half of my working day and at the same time planning my afternoon action. It was pay-day. A bit after 2 PM I walked from my work place to the nearest cash machine in a moderate tempo, picked up some cash and cheerfully entered the Scorpion bar for one or two beers to ease myself. It really helped me. Around 5 PM I went to Metelkova city. On the way there I had two hamburgers, because I didn't want to burn myself out with drinking. I had to work the next morning. Few hours later I was quite tired and I wanted to go to rest. I quickly found a place opposite to Metelkova where I could rest. I went down the iron stairs and found two cardboard boxes that I took, flattened and lied on them. I also prepared an alarm clock not to be late for the job next morning. There was a bar very close that was still open. I was already falling asleep when I heard the sound of lady's high heeled shoes rushing towards the stairs where I was having a rest. A lady ran down the stairs and stopped one meter above my head. At that moment I didn't know what to do, should I scream or should I call her. I didn't want to scare her or surprise her although she surprised me quite well. I heard her unzip her pants. »Oh dear,« I thought to myself and remained calm and quiet so she wouldn't notice me and get frightened. She undressed, bend her knees and there came a heavy downpour ... like a waterfall. I was lucky because I stayed dry somehow, hidden under the stairs. The lady got up on her feet again, put on her clothes and slowly went back to the party. She didn't know and I did not see anything.

KTM - Mare Ceglar

foto: Tomislav Gruden - GTS

TATTOO GESCHICHTE

Eines Nachmittags dachte ich über das Leben nach und war mit den Gedanken bei meiner Tochter. Ich springe auf den Zug in die Richtung Škofja Loka mit den Gedanken an die Mutter meiner Tochter ... Ärzte!?
Später erfahre ich, dass ich ohne Arm und ohne Beine geblieben bin. Nur das ich meine Tochter und den Willen noch habe. Ich sehe in die Zukunft und es ist mir egal um die Tattoos, die mir weggeschnitten wurden. Sie waren aus der Vergangenheit die ich »überlebt« habe.

Erlebt von Luka, aufgeschrieben von Tomislav Gruden - GTS

ANECDOTES FROM THE SALE

KRALJI, WELCOME TO ABERDEEN

When I'm selling the street paper Kings of the Street at the railway station passage every once in a while something unusual happens to me. On that Wednesday a young girl approached and asked me if I spoke English. I confirmed. She wanted to know where the main station was. I kindly explained it to her and thought she would leave, and then she pointed at the street paper and asked me what that was. I told her I was selling our street paper Kings of the Street in which the majority of articles are written by homeless people and I added that they're written in Slovenian language. She hesitated for a few minutes, then asked me for the price and reacted surprised when I told her it costs 1 euro. She started looking for her wallet, when I repeated the fact that it was written in Slovenian, and that she wouldn't have any benefit from it. She said she was going to give it to a friend she came to visit and that she would translate it to her. She gave me 10 euros and refused to even hear about the returned change. I offered to accompany her to the station. She was happy to hear my proposal. On the way to the station I found out she was from Aberdeen, Scotland, and that she came to visit her pen pal which she would meet for the first time. At the station we said goodbye and I happily continued selling the street paper.

Marko Nakrič

ANECDOTE: LA VENTE

Je vends les Rois de la Rue en observant le ciel. Les visages noirs passant la rue; il va pleuvoir, c'est sur.
»Les Rois de la Rue! Tout frais!
Regardez, ils viennent d'être imprimés!« je crie.
Une mademoiselle s'adresse à moi en me demandant:
»Ils sont frais, ne c'est pas?
Que des frais. En riant, je lui propose de porter le revue verticalement.
»Pourquoi?«
»Il se peut que la couleur vous échappe!«, je lui réponds.
»Eh bien, j'en prends un.«
J'ai gagné deux euro, les euro que m'a donné la mademoiselle qui souriait. Merci!

Roi Tone, le Premier

Foto: Bojan Dekleva

Umoreismo:

AFFARI PULITI

Un barbone aveva bisogno di un vestito pulito per andare ad un funerale. Ma visto che fece tardi a ritirare il proprio vestito, irruppe nella lavanderia. A quel punto la polizia lo prese e lo protò dal giudice.
Il giudice gli chiede:
»Perché ha irrotto proprio nella lavanderia?«
E il barbone gli risponde:
»Vede, signor giudice, io non mi occupo di affari sporchi!«

Gregor B. Hann

Foto: Manja Rončević

NČIČ:

BECKETT

Sunkovito se obrne, vse večkrat, senca tam zadaj, nikamor ne gre, nihče ne pride, a vendar čaka. Prej, morda je bilo zadnjič, vitko golo telo pleše ob drogu, on sedi za barsko mizico in pije. Ne ve, kaj sploh počne tu, ne ve, pogovarja se z dvojnikom, opreza za sencami. Hladen veter mrazi do kosti, razpad sistema, gole veje in vrvi. Čakajoč na obisk. Odrešujoče strašno bo potrkati na vrata, temna soba in za njo še ena in še ena. Ti fukati z mano, vpraša mala tujka. Vinsko rdeči žamet na zguljenih foteljih je zapacan z madeži. Mečka ga po mednožju, išče. Tista senca zadaj premika zaveso. Tujka razumevajoče pokima, glej mojo pičko, boš božal, boš lizal, sprašuje. On sedi tam in opreza za sencami, vrata se odpro in zapro. Ti vseeno plačal, reče. Ne sliši je, zdrzne se. Za vse plačaš, ji odgovori in se kot otrok ritmično ziba naprej in nazaj.

HOLIDAY

Nekoč bom pevka, slavna pevka kot Billie Holiday, ona in Janis, to je zame zakon, mobitel non stop zvoni, pela bom tako iz srca, o tej jebi, ki se ji reče življenje, ja, halo, ne zdaj, pokličite me čez kakšno uro, prosim, saj glas imam, sem pela v šolskem zboru, samo ni nobenega pravega časa, ja, halo, ne zdaj, zasedena sem, ah, kurc, bom izkopila, samo veš, kako je, treba je preživeti, prodajaš tisto, kar imaš, pa kaj, saj ni dosti razlike, biti zakonska kurba, vzdrževana ženska, samo smisel moraš imeti za vsak posel, jaz recimo nimam nobenega potrpljenja z otroki, pa jih imam drugače rada, otroke mislim, jazz, blues, to je neki, ne bom o tem, da nisem imela fotra, da sem rasla gor v reji, ne bom, saj bi rada imela famijlo, a veš, samo s kom, pa da vržeš otroka v ta prekleti svet, kaj naj ti rečem, enkrat sem jih obdelala štirinajst v enem večeru, pizda, vsem je prišlo, saj ne rečem, se kdaj zadenem, samo ne več kot enkrat na teden, imam vse pod kontrolo, samo bit skozi tleh, ni fajn, samo ni panike, ti rečem, nekoč bom slavna pevka kot Janis ali pa Billie.

KATALENA

Ni težko umreti, težko je ljubiti, kar srcu drago ni, oja nina nejna, lepa si deklica, sredi požganih trav zapuščena rožica, lepo ti je govorila mati tvoja, ne vzemi, ne vzemi njega, oja nina nejna, so dolge, so bele tvoje noči, čakaš in upaš, a njega ni in ni, pri drugi, pri drugi on zdaj leži, zrelo je žito, oblaki so rdeči, rdeči kot kri, a sanj ni in ni, oja nina nejna, ni težko umreti, težko je ljubiti, kar srcu drago ni ...

nekaž, kar bi napolnilo praznino v duši, ki sem jo čutila poprej. Hudo mi je, spet drugič se počutim dobro, ker sem spoznala človeka, ki mi daje in pomeni več kot življenje samo. Človeka, ki mi nudi moč in vero. Človeka, ki me je prepričal, da je ljubezen kljub vsej bolečini pač ljubezen. Včasih se mi zdi, da je jezik preskop, da bi z besedami opisala, kar čutim. Toda zdi se mi, da s temi besedami, povem prav vse: »Umrli bi zate, in ko bi umrli, bi ponovno vstala in v kotu sobe opazovala, kaj počneš. Vsak tvoj gib, vsako gesto, vsako morebitno solzo bi z mislijo obrisala. Podarila bi ti krila, podarila bi ti svoje življenje, ki ga veš ni, podarila bi ti vse!« Zdi se mi, da me slišiš. Zdi se mi, da me vidiš. Zdi se mi, da me čutiš, tudi kadar nisem s teboj. Mar je ta bolečina tisto, kar opevajo pevci? Mar je ta bolečina tisto, o čemer se ne govori? Mar je ta bolečina tisto, kar nas naredi močnejše? Rada bi ti v vseh jezikih sveta povedala, da te ljubim, čeprav se mi zdi, da je jezik ljubezni povsod enak. Tista iskra v očeh, tisti prešeren nasmeh, tisto šibanje s koleni in tisti poljub ... To bi ti rada povedala, vendar ne vem kako, sama dejstva niso dovolj očitna, če me ne gledaš z istimi očmi, kot gledam tebe jaz. To so oči prekletstva. To so oči, ki ne poznajo drugega kot tebe.

To so taiste oči, ki vedo, da nič drugega na svetu ni, tako lepo, kot je pogled nate. Počutim se ogoljufano, ker si mi odvzel tisti del mene, ki zna marsikaj doživeti, ki se zna spustiti v avanturo. Nič več tega. Nič več svobode. Samo ti in ti in nič drugega kot ti. Vsak trenutek ob tebi je božji dar, zato pa je vsak trenutek brez tebe poslastica za hudiča samega. Ob tebi mi srce divje trepetaja, ob tebi sem ruševina, ob tebi sem vsa. Jezi me, ker mi polziš skozi prste kot živo srebro, bolj te stiskam, bolj se mi oddaljuješ. Pogrešam te! V mojih mislih si venomer in nežno stopicaš po mojem zdravem razumu. Kako rada bi šla stran, te zapustila in te izbrisala iz spomina. Pomedla bi koščke neizpolnjenih želja in poskusila živeti brez tebe. Verjetno bi mi tudi uspelo, a nikakor ne, dokler si poleg mene, dokler te v največji krizi dosežem s pogledom. Moraš biti daleč, nekaž sto kilometrov in nekaž tisoč morskih milj. Moraš biti nekje, kjer nisi dosegljiv, vsakič ko me boli telo od želje po tebi. Iz mene si naredil svojega osebnega sužnja in videti je, da te misel na to vzburja in se ti zdi krasno, da si ljubezenski kapitalist. Meni pa je dovolj tlake, prodaj me drugemu in me pusti dihati. Pusti, da živim, kot sem živila poprej. Ah, lažnivka. Nikar me ne pusti, muči me, grizi me, pljuvaj me, samo dovoli, da sem tvoja ... Mučenje s tvojo roko ne boli, ugriz tvojih ustnic je sladak in pljunek tvojih ust

KOZOROG: GRIZLI

018
KRALJI
ULICE

Severnoameriška zver, medved, ki ga spoštujejo vsi, še najbolj pa Indijanci. Prav Indijanci mu pripisujejo neverjetne stvari. Seveda je grizli medved, ki se ga mora resnično spoštovati. Je zelo močan in ponavadi tudi ogromen. Poleg tega je tudi neustrašen. Pri severnoameriških Indijancih je zelo spoštovan tisti Indijanec, ki ubije tega medveda, vendar ne s puško, to zmore vsak, ampak z nožem ali pa z lokom. Malo jih je, ki kaj takega zmorejo. Grizli je zelo nevaren medved, če pa kdaj napade človeka, ga ubije in na koncu okusi človeško meso, takrat grizli postane stroj za ubijanje. Ne zanima ga nič drugega kakor človek. To je zdaj njegov plen, zato postaja vse predrznejši, svoj lovski revir si zdaj razširi celo v človeške naselbine in čaka na primeren trenutek. Seveda to ve vsak ameriški lovec – traper. Ko je hrane v izobilju, takrat grizli ni tako nevaren, nevaren je le tisti, ki je kdaj okusil človeško meso.

Traper Billy Newman si je postavil kočjo ob jezeru, tako je imel pred seboj lep razgled, videl je tudi vsako nevarnost, ki je bila pred njim, in bil zato v veliki prednosti. Za njim pa je bilo jezero, veliko in čisto. Imel je tudi kanu, s katerim je velikokrat ribaril po jezeru. Podaril mu ga je nek Indijanec, bil je že malo v letih in še bolan po vrhu. Billy je videl, da se je Indijanec tresel, da je imel nekakšno mrzlico, čeprav mu ni bilo prav nič jasno, kje jo je staknil. Stari Indijanec mu je povedal, da je bil pred nekaj dnevi daleč od svojega doma, šel je na lov v kraj po imenu Darkwood. Tam je močvirje, tam ga je pičil komar, ki prinaša mrzlico. Traper Billy je imel v svoji apoteki nekaj nujnih zdravil, med temi zdravili je bil tudi kinin, zdravilo, ki zdravi mrzlico. Billy je ponudil bolnemu Indijancu zdravilo in mu zagotovil, da ga bo ozdravilo. Indijanec mu je bil hvaležen, zahvalil se mu je v nekakšni polomljeni angleščini. Ime mu je bilo Modrooki. Nenavadno ime za Indijanca. Imel je oči modre barve, kar je prava redkost za to raso. Indijanec je bil iz plemena Navajo, v svojem življenju je doživel že marsikaj, predvsem slabega.

Modrooki je vprašal Billyja, zakaj živi sam ob jezeru, zakaj ne živi med bledoličniki? Billy mu je odgovoril, da

mu je ljubše takšno življenje, življenje v naravi, čeprav je nevarno. Billy je ponudil Indijancu zatočišče v svoji kolibi, da bi hitreje ozdravel. Modrooki je povabilo hvaležno sprejel. Naj te čuva Manitu, je še dodal Modrooki. Manitu je veliki indijanski bog, bog, v katerega verujejo vsa indijanska plemena. Billy si je postavil kočjo ob jezeru, to jezero je bilo precej veliko in blizu Aljaske. Aljaska pa je znana kot dežela grizlijev. To je vedel tudi Billy, zato je bil vedno na preži, da ga ta medved ne bi slučajno presenetil. Zadnje čase je radio poročal, da je nek grizli, ki je bil zelo velik, pokončal nekaj srn, a nobene ni požrl. Samo raztrgal jih je in zapustil prizorišče. To je dalo slutiti, da je ta grizli človekojed. Billy je povedal Indijancu, kar je bil ravnokar slišal po radiu. Modrooki se je zdrznil, za trenutek pogledal Billyja, toda njegov pogled je bil nekako odsoten, kot bi ga nekdo pravkar hipnotiziral. Potem pa se je zbudil iz transa in rekel Billyju:

»Pima prihaja, odločil se je, da bo Modrookemu vzel dušo.«
Pima je grizli v jeziku Navajo Indijancev. Pima je zavohal in občutil nemoč Modrookega in ve, da je bolan. Prihaja, da ga ubije. Modrooki se bo kmalu preselil v večna lovišča. Billy je takoj stresel Indijančeva ramena, saj je mislil, da se mu blede. Kaj pa je danes Modrookemu, je vprašal Billy Indijanca. Kdo je Pima? Zakaj Modrooki misli, da ga bo Pima ubil? Modrooki je nakratko pojasnil Billyju vse o Pimi – grizliju. Modrooki ve, da bledoličniki ne čutijo narave tako kot sinovi prerije, gora in jezer, zato ne morejo nikoli vedeti, kdaj prihaja njihova ura, ko se morajo posloviti od tega sveta. Manitu je namenil Modrookemu še nekaj ur življenja in nič ne more spremeniti Manitujeve volje. Pima bo danes zanesljivo vzel življenje Modrookemu, njegova duša pa bo zapustila mrtvo telo in se preselila v večna lovišča k svojim prednikom.

»Ne bom dovolil grizliju, da te ubije,« je dejal Billy Indijancu. Modrooki se je samo nasmehnil Billyju in srepo zrl predse. Za trenutek je pobegnil z mislimi v svoj svet. Nekaj trenutkov zatem je bil ponovno čisto pri sebi in dejal Billyju:

»Ničesar ne moreš spremeniti,

bledoličnik. Pima bo vzel življenje tudi tebi, če boš v bližini.«

»Saj je samo medved, tako kot vsak drugi,« je dejal Billy Indijancu.

»Vi Indijanci radi pretiravate in poveljučujete mnoge stvari, še posebej, ko zaužijete neko vrsto trave, ki deluje kot droga na vaše telo in razum.«

»Nikoli ne gre za naš razum, vedno gre za Manitujevo voljo,« je dejal Modrooki Billyju. »Kot sem že rekel, imam samo še nekaj uric, kot pravite temu vi, bledoličniki, življenja.« Potem se bo Modrooki poslovil, Manitu ga bo sprejel v svoje varstvo.

Dan je bil precej vroč, soparen, da že dolgo ne tako. Billy je vzel puško medvedarico in se odpravil na vsakdanji lov. Indijancu pa je strogo zabičal, da mora ostati v kolibi, še posebej zato, ker je še vedno bolan. V koči je imel še en par pušk in dovolj streliva, da se bo lahko ubranil, če ga kdo napade. Tako je razmišljal Billy Newman, vendar se je motil, kot že dolgo ne tako. Tudi njegovo življenje ne bo čez nekaj trenutkov vredno niti centa. Billy je šel po bregu navzdol, kjer je imel privezan kanu. Kanu se je rahlo pozibaval na valovih sicer mirnega jezera. Ko je prišel Billy v bližino kanuja, je opazil velikansko sled neke živalske šape. Sled šape je bila tudi globoka, pa še ena in še ena ... Billy je dobil kurjo polt, tisti hip se ni mogel niti premakniti. Noge je imel popolnoma blokirane, roke pa tako težke, da jih je komaj še premikal. Razum pa mu je bliskovito delal. Vedel je, da je v bližini medved, velik medved, skoraj gotovo grizli. Počasi je snel puško medvedarico z rame. To je storil tako nerodno, da mu je padla na tla. Pripognil se je, da bi puško pobral, v tistem trenutku pa je dobil tako močan udarec po zatilju, da je nemudoma izgubil zavest. Bil je grizli, medved, ki je že okusil človeško meso. Postavil se je na zadnje noge, da je bil videti še večji in še bolj grozen. Iz gobca se mu je kar kadilo in bil je ves slinast. Pri tem pa je strašno rjovel, tako da ga je tudi Indijanec Modrooki slišal v koči. Billy je ležal nemočen, zavest se mu je počasi vračala. Hude bolečine v zatilju so ga zbudile ...

SMRT MODROOKEGA

Billy je ležal ves omotičen na tleh, daleč stran pa je ležala tudi njegova puška medvedarica. Medved se je spustil na vse štiri in se približal Billyju. Billy je popolnoma otrpnil, ko ga je grizli začel premetavati z enega boka na drugega in ga začel pokrivati z dračjem in odpadlo smrekovino. Grizli ga je zakopal kot hrano, kasneje pa se bo vrnil in ga požrl. Na trenutke je Billy prihajal k zavesti, njegovo telo se je obupno borilo ostati pri življenju. Izpod dračja je Billy omotično videl, kako se grizli oddaljuje od njega, počasi, vendar se oddaljuje. Grizli je ovohaval zrak in pri tem pridrušeno godrnjal. V tistem trenutku je Indijanec Modrooki stopil iz kože, pričel je klicati Billyja, in ker se ta ni oglasil, je Modrooki takoj vedel, da je nekaj hudo narobe. Modrooki je odšel proti jezeru, tam je tudi slišal rjovenje medveda. Tudi Billy mora biti tam nekje, je pomislil Modrooki. Medtem je Billyju nekako uspelo vstati izpod dračja in smrekovine. Bil je omotičen, kri mu je tekla okrog ušes in po vratu, veliko jo je izteklo, zato se je počutil zelo slabo. Ravno v trenutku, ko je vstal izpod dračja, je zagledal Modrookega in mu zaklical: »Takoj moraš zbežati, Modrooki, Pima je tukaj nekje v bližini!«

Toda bilo je prepozno za Modrookega. Grizli se je vrnil nazaj. Modrooki je bliskovito ustrelil proti medvedu in ga tudi zadel ali, bolje rečeno, samo oplazil

je vse prej kot ponižanje. Ostra beseda, ki pride s tvojega jezika, je mila, samo da je namenjena meni, samo da me opaziš ... Sovraži me, ne bojim se, dokler čutiš do mene karkoli, pomeni, da sem tu, da živim. Včasih se mi zdi, da se zbudim samo zato, da bi te ljubila še bolj, še več. Včasih se mi zdi, da se zbudim, samo zato da bi padla, da bi ponovno trpela. Tisti čar življenja sem že zdavnaj izgubila, nekje tam med tvojimi prsmi, med tvojimi očmi. Zdi se mi, da sem prazna. Zdi se mi, da sem sama. Potem pa kar naenkrat vstopiš in mi ponudiš tisto krasno noč, polno ljubezni in strasti. Tisto noč, v kateri bi se izgubila celo boginja ljubezni, torej kaj naj jaz? Nemogoče je reči ne! Pogrešam te, kadar te ni ob meni. Pogrešam tiste tvoje vražje oči in želim si, da bi končno izustil tisti stavek, da sem tvoja in da me imaš rad ob sebi. Mogoče nekje daleč na koncu mavrice obstaja nekaj, čemur ti rečeš zaklad. Priznaj, da me ljubiš močno in strastno! Priznaj, da ti ne bi vseeno bilo, če bi izginila iz življenja tvojega. Konec koncev sva tu - sedaj in za vedno! Nočem načenjati stvari, ki bolijo, pa vendar ne morem pozabiti, ko sem sedela čakajoča nate. Vsaka sekunda se je vlekla v neskončnost, vsaka minuta se je zdela predolga. Vesolju sem zahvalna, ker me ljubiš.

Sem, kar sem samo zaradi tebe. Pokazal si mi tisoč obrazov in vsakega med njimi ljubim. Kje si sedaj? Kaj počneš? Vrni se domov. Vrni se k meni. Objemi me. Poljubi me in vse bo pozabljeno. Kaj si morem, če si zame vse. Ti si svetloba v temi. Ti si ogenj sredi mraza. Ti si oko lepote. Ti si ustnica nemosti. Ti si voda, ki gasi. Ti si ogenj, ki žge. Ti si sonce, ki greje. Ti si veter, ki mrazi. Ti si zvezda, ki sijaje ..., spet drugič si lunin mrk. Ljubim vsako tvojo osebnost. Ljubim te, ko si vesel. Ljubim te, ko te ni. Ljubim te, kadar jočeš. Ljubim te, kadar lažeš. Ljubim te preprosto in enostavno zato, ker sem sprejela tvoje dobrote in tvoje slabosti, tvojo ljubezen in tvojo mržnjo tvojo srečo in tvoj peklo. Ker si tu, kadar si in ker si tu, tudi kadar te ni. Všeč mi je tvoja strast, vzburja me tvoja neodločnost. In že ko pomislím, da sem daleč stran rešena pred teboj, se kot vedno - tudi tokrat - vrnem nazaj k tebi ponižana, vzvišena, sama, a ljubljena. Odrla bi si lastno kožo in jo pojedla, če bi vedela, da bi te za vedno zgubila. Rada bi te zgubila, čeprav vem, da zame ni življenja, če v njem ni tebe. Vem, da si sedaj daleč nekje v svoji deželi sanj, nekje, kjer nimam vstopa, nekje, kjer preživljam urice ljubezni z njo. Vem, da mi te krade, vendar ne boli, ker se boš vsakič znova vrnil k meni, mi odprl dušo in srce, nežno se bova ljubkovala skozi noč in za trenutek boš pozabil na

ob ušesu. Zdaj je grizli zares pobesnel in preden je Modrooki drugič uspel ustreliti proti medvedu, ga je grizli s šapo zadel po desni strani glave tako močno, da so se mu videle lične kosti. Modrooki je padel na zemljo brez zavesti, obdala ga je popolna tema, ničesar ni videl, samo slišal je, kako pokajo njegove kosti. Ni občutil bolečine, njegovi možgani so bili v nekakšni nirvani, v stanju popolne blaženosti. Medved ga je nato izpustil, tako kot Billyja, in se oddaljil od njega. Zdaj je bil na poti tja, kjer je bilo nekaj dračja. Hotel je zakopati tudi Modrookega. Čez nekaj trenutkov si je opomogel tudi Billy, bolj od strahu kot pa zaradi česa drugega, in brž skočil do Modrookega. Ni mogel verjeti temu, kar je videl. Skoraj razmesarjen Modrooki je prišel k zavesti in zrl v nebo, pri tem pa izgovarjal neke čudne besede.

»Ali me slišiš, Modrooki?« je mrzlično spraševal Billy Navajo rdečkožca. Billy je zdaj imel svojo puško medvedarico pri sebi, zavedal se je, da si bo rešil življenje le, če bo ostal dovolj priseben, morda bo lahko rešil tudi življenje Modrookega. Modrooki je prišel popolnoma k zavesti, telo ga je strašno bolelo, obraz je bil popolnoma v krvi, vendar je opazil

Billyja ob sebi. Bledoličnik naj se reši, za Modrookega je vse prepozno, je dejal sin prerije.

»Moraš ubiti Pimo,« je rekel Modrooki. »Pokoplji me dol ob jezeru, tam naj bo grob Modrookega,« je še dejal Navajo, mirno zaprl oči in čez nekaj trenutkov ga ni bilo več. Za vedno je odšel tja, kjer bo večno živel. Na zelene pašnike, prostrane, neskončne, videl bo svoje prednike, bizone in drugo divjad, pa tudi vse svoje sovražnike, ki jih je ubil, ko je še živel. Zdaj je bila njegova duša spokojna, polna miru, ni čutil sovraštva, ni čutil bolečin, ne mraza ali vročine. Manitu ga je poklical v večna lovišča, tu se bo Modrooki spočil, spet bo imel cel obraz in vse svoje kosti na mestu. Tu bo Modrooki srečen in ne bo se bal grizlija nikoli več.

Billy ni mogel priklicati Modrookega k življenju, vedel je, da je mrtev. Zvlekel ga je do vznožja jezera, tam je bila tudi lopa z orodjem, lopatami, vilami in drugimi pripomočki, ki jih je potreboval za življenje v divjini. Bal se je, da se bo grizli kmalu vrnil, zato se je odločil, da ga pričaka kar tu ob jezeru s pripravljeno puško v roki.

»Ubil bom to mrcino ljudožersko, ubil

bom tudi vsakega drugega medveda, ki ga srečam,« je v brado govoril Billy. »Toda najprej moram ubiti to pošast.« To ni medved, to je pošast, si je mislil Billy Newman. »Potem bom lahko pokopal Modrookega,« si je dejal Billy. Nedolgo zatem je Billy videl, kako grizli prihaja dol po bregu. Kar otrpnil je, ko ga je zagledal. Pograbil je puško medvedarico, ki pa se mu je zdela težka za cel cent. Medved se mu je bližal precej hitro. Če ne bom dovolj hiter in priseben, se bom pridružil Modrookemu, so mu sporočali možgani. Puško je dvignil s skrajnim naporom v višino svojih oči, merec na puški je kazal na oči medveda. »Ne smem zgrešiti, drugače bo po meni,« si je dopovedoval Billy. Grizli se je zdaj že postavil na zadnje noge, Billy pa je potegnil petelina na medvedarici. Slišal se je pok in padec medveda na zemljo. Billy je hitro sprožil še trikrat v medvedovo glavo. Grizli je bil končno premagan, bil je resnično mrtev. Billy pa je še kar streljal v medvedovo glavo. Zdaj si je odahnil. Še isti dan je pokopal Modrookega tam, kjer si je želel. On pa nikoli več ni bil tisti stari Billy. Naprej je živel je v nekakšnem strahu, da bo grizli vstal od mrtvih in poračunal z njim.

Foto: Matilda M. Dobro

ANČI:

RANA

Vse zapušča me,
vsak pozabi name.
V meni rana odpira se,
ki polna bolečin razžira me.
Osamljena
in pozabljena.
Ni je večje rane na svetu,
kot ostati sam na celém tem
planetu.

OTOK SREČE

Je morda kdo bil na otoku
sreče,
kjer nikogar videti ni
žalostnega?
Ve kdo, kje bi ta otok bil,
saj na zemljevidih še ni
nikjer označen bil?
To zgleda, da je skrivnost,
ki nikoli odkrita ne bo.
A nekdo je rekel mi,
da ta otok sreče nekje v meni
leži.
Jaz bojim se pa le tega,
da otoka sreče v meni ni.

PAROLE

Parole vsepovsod,
kjer hodiš
in se okrog oziraš.

Parole vseh barv,
na različnih podlagah,
kjer se pisati da lahko.

vse.
In to je tisto upanje,
ki ga imam.
Vem, da me imaš rad,
nikar tega uporno ne skrivaj,
ker je brez uspeha.
Vem, da si z menoj
vedno cel in popoln.
Vem, da veš, da vem.
Ljubim te in zate
bi naredila skorajda vse.
Preplavalala bi ocean,
poskusila bi ti približati
zvezde,
potrudila bi se,
da bi vsako jutro sonce sijalo
prav v tvojo posteljo,
in vem, da bi mesec
samo meni na ljubo
osvetljeval tvoj sleherni
korak.
Prav tako bi -
čeprav brez posluha -
samo zate pela najlepše pesmi.
Oh, ljubljene,
tako sem sama,
kadar spustim svoje telo
v ledeno prazno posteljo.
Tokrat se mi vedno
prikradeš v misli.
Tokrat vedno vztrepetam
zaradi bojazni, zaradi
neučakanosti,
upajoča, da je ta noč
zadnja noč brez tvojega
objema,
brez tvojega toplega telesa.
Poljubi me,
prosim, nežno
in naj bo to
najdaljši poljub na svetu.
Nikar se ne ustavi,
če se podre nebo,
in nikar se ne predrami
le zaradi ognja,
ki požira najino sobo.
Nikar ne prenehaj
samo zato,
ker se je začela vojna.
Prosim, ne pusti se zмести
roparju,
ki nama ednaša dragocenosti iz
omare.
Poljubljalaj me neskončno.
Prosim, pozabi na vse.
Glej, obstajava le midva
in najini pripeti telesi.
Misli, le name
in na vse stvari,
ki jih prinašam s seboj,
in na vse stvari,
ki bodo zaradi mojega prihoda
bolele manj.
Misli na naju
in na vse stvari,
ki bodo postale lepše,
le zato, ker jih boš delil z
menoj.
Kako neumna bi bila,

če bi samo zaradi strahu
pred bolečino
ti ne odprla svojega srca
in te spustila v samo središče
svojega bitja.
Le ti imaš moč,
da solze spremeniš v smeh.
Le tebi je dano,
da iz dekleta narediš žensko.
Le ti znaš
v očeh prižgati baklo
poželenja.
Sprosti se, prepusti se mi,
naj naselim v tvoje srce
vsaj pol toliko ljubezni,
kot si je ti v mojem.
Nasmehni se, ljubljene,
saj si nekomu spremenil tok
življenja
in mu končno pokazal,
kje se nahaja njegova duša,
njegov pomen.
Stala bom ob tebi,
pa naj se podira svet.
Stala bom ob tebi,
ko boš na razpotju,
ko boš obupan.
Stala bom ob tebi
skozi vse skušnjave,
skozi tvoje najtemnejše poti.
Ko bi bila veter v tvojih
laseh,
tako nežno bi plapolala
in z vsakim zamahom bi te
nežno objela.
Če ima ljubezen barvo,
je moja vsekakor barva sonca,
ki nežno sijje v tvoje srce.
Če ima ljubezen barvo,
je moja vsekakor barva ognja,
ki nežno žge preteklost.
Če ima ljubezen barvo,
je moja vsekakor barva morja,
ki na svojih valovih
nežno nosi tvojo žalost.
Če ima ljubezen barvo,
je moja vsekakor barva trave,
ki dovoli, da se v njej nežno
ljubiva.
Če ima ljubezen barvo,
je moja vsekakor barva
mavrice,
na čigar koncu te čaka zaklad.
Vse ti ponujam
na dlani,
le reci, dragi,
le vprašaj.
Le še korak naju ločuje
od popolne sreče,
tisti korak, ki se začne z
besedami:
»Biba, bodi moja!«

ONE GOVORE:

022
KRALJI
ULICE

Se ti je storilo?
Milo?

Žajja.
Sedem let.
Nič skomin.
Samo slabost.
Potem pa - kost.
In koža.
Šele, ko on jo boža,
roža.

Odprta, zalita, -
za vse pisane žužke zanimiva,
ničesar kriva.

Lepa.
Mila.

Maruša

ZA PIXI

Zbujanje s težko glavo
napolnjeno s praznino.
- Zavedanje pogublja.

Praskaš in jočeš,
v ogledalo se z glavo zaletiš.
- Odsev razpade.

Face, ki si jih nametal na obraz,
ti niso niti malo podobne.
- Si zgrešil svoje bistvo.

Lahko navidezno vede
zakril globino sebe.
- Da se zaščitiš.

Pozabil, kar si se do zdaj naučil,
ponovil vse napake.
- Občutek novega spoznanja.

Prazna polja boš znova zapolnil,
premisli bolje,
kar treba biti v tvoji glavi.

Aris

Počivala bom ob tebi,
ob šelestenju morja in dreves,
ki se nagibajo k morju.
Ob morju, ki jih požira,
ki jih sprejme s svojo nežno roko,
ob počitku dneva noči.

Dneva noči, ki ga več ni.

Potem zaslišim glas morja,
ki mi vedno znova šepeta:
pridi, pridi.

In jaz grem naprej,
ne vidim ne levo ne desno,
kot da te ni.

Vendar
ti si.
Pobiraš ležišče,
iščeš svoje sanje, ki si jih izgubil,
izgubil v senci luči.

Potem pa te spet ni.

Tavam sama,
kot da te ni
brez luči.

Iva Tisa

OVIRE IN OMEJITVE (LE V MOJI GLAVI)

V dnevu je voda v kapljah pristala.

Oblivala je odpadke z izmečki ob cesti
in na njej. Tako je pisalo na kartončku.
Zibal se je, ko je čepel na mokrih tleh -
... drobiža ni prosil z usti in rokami ...

Razlogov je vsaj 25 ali več. Toliko šteje let.
Zakaj me burijo prikazni ali zakaj so razlogi?

»Niso tvoji,« bi mi rekla ona,
»ne sedajo še na tvoje teme,
preden zaspiš na čisti rjuhi.«

Karmiss

ONI GOVORE:

Kaj vidijo
utrujene oči?
So biseri
al' rosne kaplje
na medu
tvojih ustnic?
Nekaj sladkega
je v tvojih očeh,
draga!

Kralj O'Tone Prvi

BÓRU TINBRÉZA

Vdrevésenci rastebréza.
Vnjóskurcem Bóru ddréza.
O króxev brne po nosno kopav,
oh, séjnífuku, seje samscav.

Kobrowsky

SEM

Pijem, da bi pozabil
makadam,
ki me pelje tja, kamor nočem.
Zadevam se,
ker bi rad bil sam,
ker nikogar ob sebi nočem.
Uličar sem,
ker sam tako hočem -
ker to je življenje,
to je moj stil.
Ker samo tako lahko občutim
to, kar bi rad bil.
Sem človek,
sem kreatura,
sem to, kar sem.
In vi?
Izobražena nomenklatura.
Kdo ve, kdo je živ?

Taubi

ZATE

Ni potreben tvoj dotik,
več pomeni duševno čustven klik.
Energija huda se preliva,
zato občasno me iztirja.
Lepota tvoja daje mi življenje,
kjer je prostor poln poželenja.

KTM - Mare Ceglar

DARILO DUŠE

Kot sneg se
ovije
nelagodje okoli
srca.

Samota revščine
ubije nasmeh
volje.

A nežna in občutljiva
duša
ostrega očesa
opazi stisko
in me porine
v »nedrje dobrote«.

Spet nasmeh v
ustih zažari!
Spet upanje
v soljudi
prebudi ...
Dotik duše!

Kot darilo sprejemem
in ga neopazno
podam nižje,
v naročje
nižjega upanja duše.

Kot nasmeh povrne
nasmeh,
tako beseda
sprejeta
kot darilo duše
umiri obup
nelagodja.

Bosco

BARBARA JOZELJ:

USODA

Usoda, vedno beseda, ki teče skozi prste,
nekje za vogalom obleke mojih dlani,
hodi za korakom, pušča globoke, umazane sledi.

Nenadoma zablesti, se dotakne zvezde in me
gleda z velikimi, čutnimi, podobnimi očmi.
Obrne premik ustnic in se izliva v strastnost
noči do nemosti neizrekljivih, drhtečih valov
v eno nevidno, prozorno kri.

Tako zabobni, da svet postane sijaj slasti,
se razbije, razkrinka in ugasne vse,
kar v noči, temini dušnih poti,
spreobrne v diamantno, brez razlag, tresočih rok
in v nekaj mojega, ki je drugje, ne v meni,
vendar popolnost mene, ki odseva v drugih očeh.

PRAZNA MISEL V MISLI

Stanjšana sončnica,
prepreka v votlini.
Tu se bolečina smeji.
Za praznik misli
pripravlja kresni ogenj,
ledeni plameni od njega žare.
Bilka iz zmrznjenih tal joče.
Cvet je odpadel,
sok se topi
v vijugasto bolščanje,
v misel,
da je nikjer več ni.

024
KRALJI
ULICE

RUSKA STRIPTIZETA

Nezanesljiva čakajoč strastneža afer, zapuščena leži v rožnatem
pregrinjalu odpeta.
Srepa in božajoče se dotika pogleda predrznosti vanj.
Poltenost poti strah, ki ga vzburja privlačna zaželenka.
Prisluhne čutenju strela od nikoder.
Hropenju stare zvijače podlega.
Hladno igranje lepi na čelo in si z otroškim vriskom zapira zadrego.

Izrabljena igračka je za danes postavljena v kot.
Z nežnim žametom prekrita, kjer prah se svetlika. Prstni odtisi
ostajajo vpiti v blago.
Zavita v omamno nevarnost sramežljivo prisluškuje strastnemu stisku moža.
Ruska ruleta je striptizeta.

MORALITETA O NESKONČNIH ČASIH

V neskončnih časih je živela deklica z imenom Zmota;
bila je Šeherezada v 1001 noči,
Sapfo na otoku Lesbos,
Marija Magdalena s Kristusovim prtom.
V neskončnih časih je živela deklica z imenom Zmota.
V neskončnih časih ...

ŽIGAŽAGA:

PHP

Ni življenja v bolnici trpljenja,
le mučni obrazi posameznikov,
le vsa ta napetost v ljudeh,
ki jo prenašajo v prostor,
prazne oči, bolne polti
skozi njihove skrbi,
skozi obdobje rasti,
psihijatrija, žalostna si,
država brez vina,
žalostna si bolečina,
žalostna si stiska neiskriva.

EKSPERIMENT

Sirkova krtača hodi skozi zaprašene dimnike
in lupi črne saje izpod štirih sten. Govori
skozi življenjsko dinamiko, energijo, ki jo
preučuje skozi leta svojega obstoja. Potem
pa bum eksplozivnosti, ko priteče svetlobni
žarek grmenja in balast dreka, ki ga že leta
nosi na svojem črnem usnjenem plašču, kakor
da drvi v ruševine svojega zamišljenega lika
in ga z vso svojo naklonjenostjo ne razume.
Filozofija mišljenja v glavi življenja.

025
KRALJI
ULICE

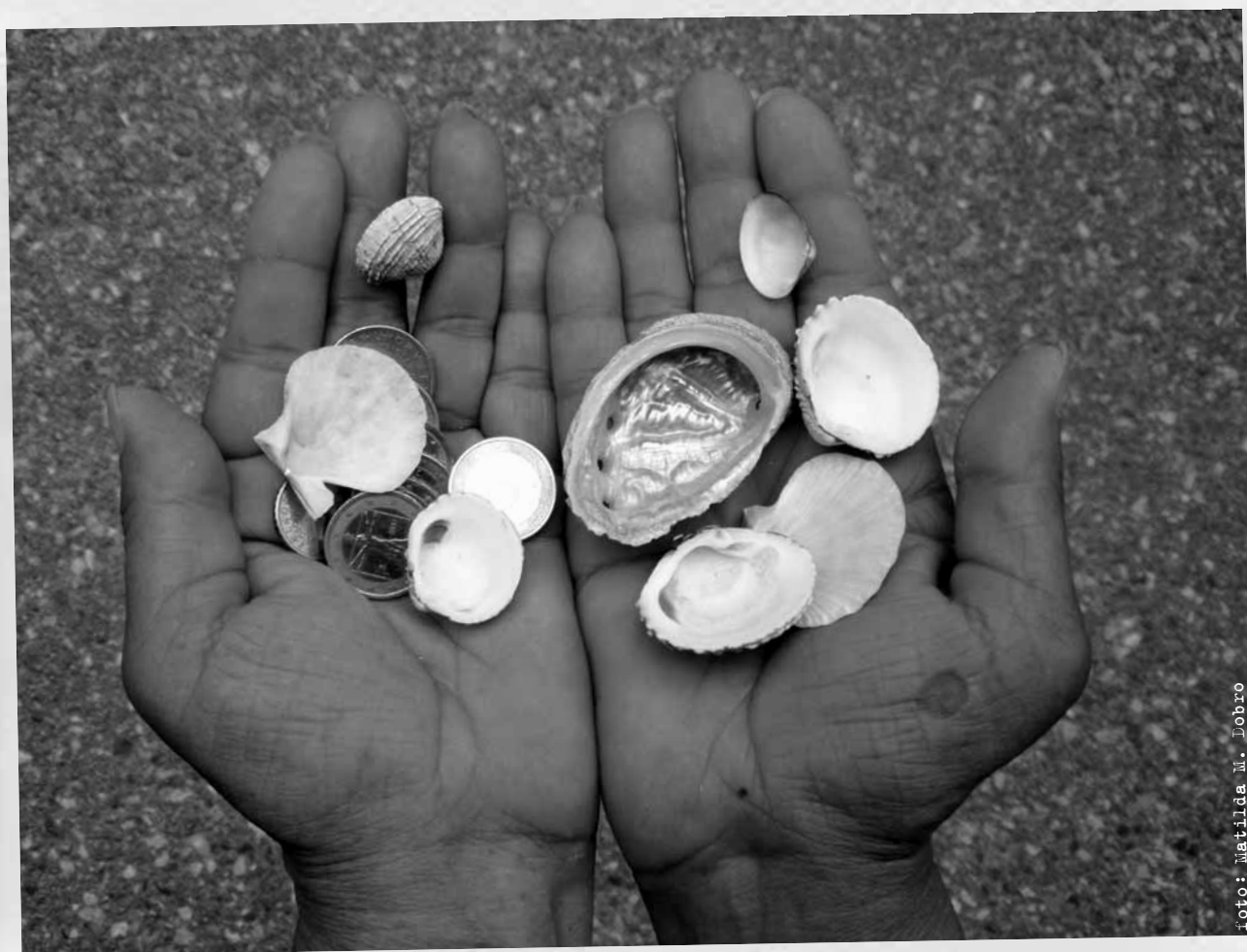

Foto: Matilda M. Dobro

MARKO PAVLIN: ŽRTEV IN PREKLETSTVO OČETOVE SLAVE

026
KRALJI
ULICE

To je moja osebna izpoved in na mojo lastno željo, saj nimam kaj izgubiti, saj sem že vse razen poštenosti, kar pa je v tem pokvarjenem svetu, v katerem sedaj živim, totalen idiotizem ... Toda tako sem bil vzgojen in tak sem po duši, kar se lepo vidi po sedmih letih ceste ozirom pekla, saj še nisem bil zaprt. Želim, da me vi, spoštovani bralci in spoštovane bralke, spoznate, saj mislim pisati, dokler bom živ, in želim, da veste, čigav članek imate v rokah. Moje poslanstvo med brezdomci ni samo moja žalostna usoda, ampak tudi to, da pišem o naših za nekatere nerešljivih problemih, ki so še vedno tabu tema. Jaz pa se počutim kot Don Kihot. Sem romantično zasanjana umetniška dušica, ki živi v takem svetu, da ga ne privoščim nobenemu; posebno mladim ne, ki jih je vedno več. Poleg vseh težav imam tudi blokirani tekoči račun in do smrti me bo skubila zavarovalnica, ki je najbolj oderuška glede obresti ... Moje zdravstveno stanje je že katastrofalno, pač posledica burnega življenja na cesti. Nimam urejenega niti dodatnega zdravstvenega zavarovanja, žalost od žalosti. Ni čudno, da vsi bežimo v tako ali drugačno omamo, jaz na žalost samo alkoholno (na srečo). Da pa nisem še na igli in tabletkah, kot so nekateri sotrpini, pa je moja volja in dobesedno želja po počasnem samomoru. To je počasen samomor, ki ga delam zavestno kot večina.

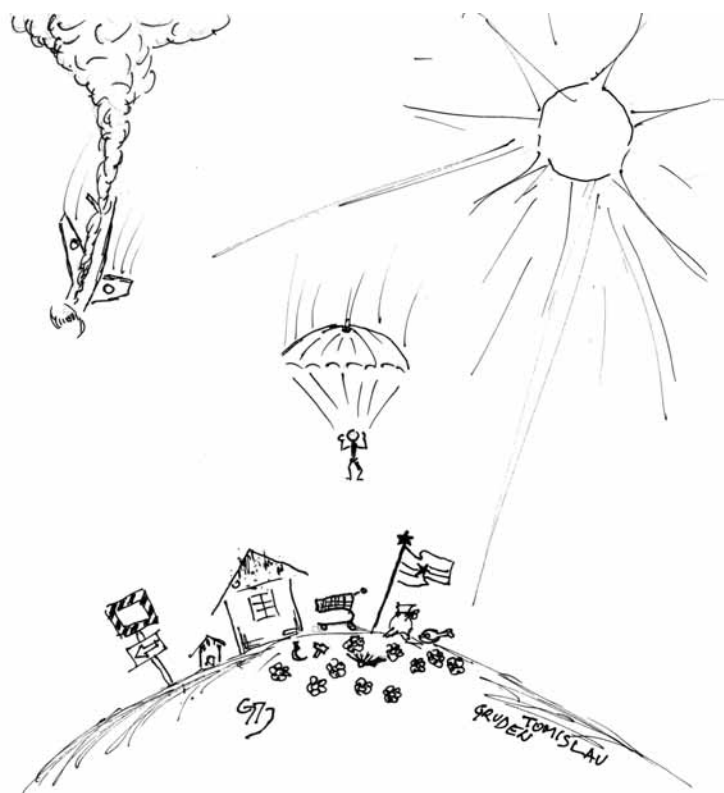
Ena od mojih nalog je, da najprej opišem oziroma predstavim sebe. Kako me boste sprejeli, pa je odvisno od karaktera vsakega posameznika, a močno upam, da me boste pozitivno, saj pišem o nas s pozitivnim namenom in pomočjo, kolikor jo pač lahko dam. Ampak še to samo s pisanjem.

Prihajam iz res čudne družine. Ne silim v ospredje kot nekateri, saj imam slave in pozornosti poln kufer. Moj oče je bil znan pisatelj Mile Pavlin. Da pa boste razumeli, kakšno podlago imam po očetovi strani, bom na kratko opisal njegovo pestro zgodovino, saj je na to temo napisal par knjig in romanov. Še vedno igra pomembno vlogo v mojem življenju in me bo večno spremljal, čeprav je že sedem let mrtev. Otroštvo je imel zelo kruto, saj ga je mati bolešno pretepala. Pri 16 letih je odšel v partizane. Tik pred koncem vojne je odšel v Rusijo in se izšolal za vojnega pilota. Do 52. leta je bil vojni pilot v Mostarju. Takrat so uvedli rentgen in odkrili drobce granate v njegovi glavi, saj je bil pri partizanih ranjen, in to od svoje ročne bombe, saj je zgrešil vrata bunkerja, ki ga je pogumno napadel. Takrat je bil komisar v jurišnem bataljonu. Prepovedali so mu leteti in ga dali v administracijo. Sovražil je navadno vojsko, in ko so mu prepovedali leteti, je od šoka dva dni nepremično gledal v zid, nato pa odšel iz takratne JLA. Potem je postal kriminalistični miličnik, vendar je tudi od tam odšel, saj je bil vse dneve v službi, pa tudi zajebovanje folka mu je šlo tako na živce, da je vse skupaj nekam poslal. Potem je bil Titov osebni prevajalec, vendar samo sedem mesecev in pol.

Enkrat sem ga vprašal: »Kaj hudiča ti je pa pri Titu manjkalo?« Vsi ruski funkcionarji s takratnim predsednikom na čelu, ki so prihajali k njemu, so imeli non stop neke sestanke, bankete ter velike žurke s kurbami, na kar so bili Rusi s Titom na čelu res nori, a moj oče je moral vseskozi prevajati. Lačen je bil, a tako zaposlen, da ni imel časa niti žlice dati v usta. V tistem času je bil oče tudi dober prijatelj bratov Jelinčič, ki sta veselo lovila

ribe v Bohinju. Vendar, ko so odkrili njihov pester hobi, ko so kradli kot srake po cerkvah (oče je stražil, otroka pa, ker sta bila majhna in gibčna, sta v notranjosti cerkve kradla kipce), ga je dobesedno nekam poslal. Danila dobro poznam in je dinamit mojster in jamski potapljač. Svoj priimek je spremenil zaradi ljudi, ki ne marajo njegovega brata ...

Kasneje se je oče zaposlil kot novinar v časopisu Borba, kjer se je tudi upokojil, in to komaj 40-leten. Dvojna leta pač ..., a tudi znebiti so se ga hoteli, saj je bil s svojim pisanjem trn v peti tedanji oblasti. Vse to skupaj sem spremljal že od otroštva. Svoje prve knjige in romane je začel pisati v času svojega novinarskega dela ter jih pisal do osamosvojitve. Potem so ga naenkrat imeli za preveč rdečega in jovo na novo, samo da je Udba spremenila ime ... Imel je tudi ponovne probleme zaradi knjig Spomini črnoglednega humorista, ki so jih sedem let držali v bunkerju in jih niso hoteli objaviti, saj je pisal spomine, kako ga je Igor Križanovskij sral kot vojak in oficir v glavnem štabu NOB za Slovenijo. Torej veste, da ni bil komunistični ritoliznik, kot so ga po osamosvojitvi naprej, v kateri sem tudi jaz sodeloval kot vojak, žlehtnobne osebe in javnost obsojali ... V času komunizma pa je bil premalo rdeč in je že 1984. leta izstopil iz partije in jo nekam poslal. Igor pa je še živ in zdrav ter veselo skaklja naokoli ter piše knjige in tudi k nam v društvo Kralji ulice veselo prihaja, kjer sem ga tudi prvič po dolgem času srečal in se ga razveselil, saj je bil pri nas doma že od mojega otroštva, ko sta z očetom pisala romane, potem pa dobila Kajuhovo nagrado, ki jo oče iz protesta ni hotel vzeti. Toda zopet Udba

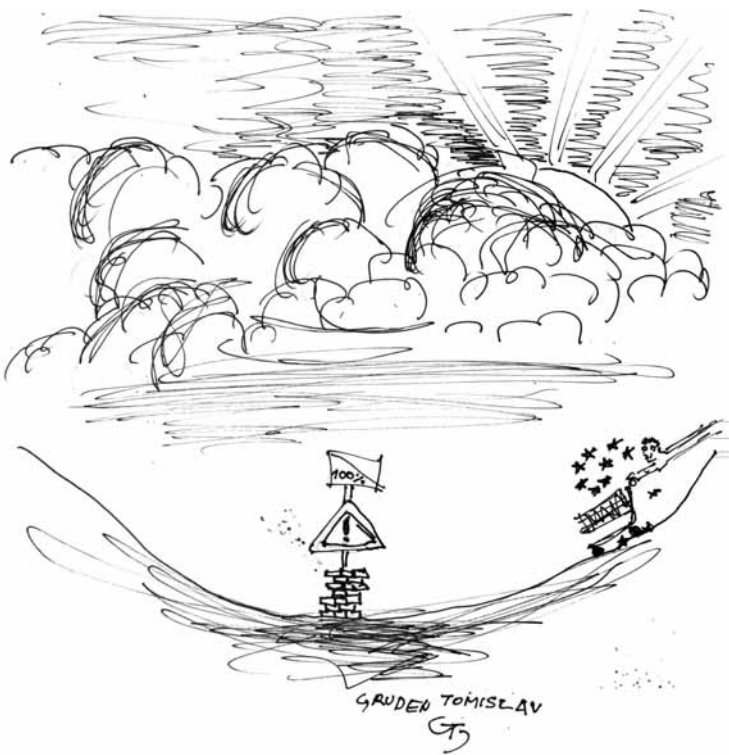
in grožnje. Moral jo je sprejeti, drugače bi mama in midva z bratom čutili posledice ...

Igor resnično dobro zgleda pri svojih 84 letih. V bivši Jugi so ga vsaj upoštevali, kar se v samostojni Sloveniji žal ni zgodilo in so ga veselo pozabili kljub čez 20 objavljenim knjigam in romanom, da o številu njegovih člankov raje ne govorim, saj še sam ni vedel, koliko jih je napisal.

Mati je bila učiteljica telesne vzgoje in ni v našem življenju odigrala nobene vloge. Oče jo je imel bolj za maskoto, saj je bila lepotica, ki se je rada nastavljala fotografom in televiziji, ki so snemali očeta. Imam tudi brata Matjaža, ki pa je že pri 19 letih pobegnil k prvi puncu in se ni nikoli več vrnil. Žal bežanje pred prekletstvom. Nazadnje sem ga videl na pogrebih staršev, potem nič več.

Po spletu nesrečnih okoliščin sem pristal na cesti in že sedmo leto živim življenje klošarja po ljubljanskih ulicah. Kako in zakaj, pa vam mislim razložiti v tem članku. To pisanje je med drugim zelo terapevtsko zame, a poučno za vas, dragi bralci. Predvsem je moj namen, da boste prebrali, česa si pri svoji otrocih nikakor ne smete privoščiti in dopustiti, če hočete otroke vredne dostojnega življenja; ne glede na to, ali ste znani ali ne. Sam stopam po očetovih stopinjah, saj kri ni voda – tudi jaz rabim ventil, saj je pisanje najboljši psihiater. Človek ne more vsega utopiti v alkoholu in samopomilovanju, kot se je dogajalo do sedaj.

Začnimo kar pri CSD-jih. So preveč birokratski, saj vse delajo brez srca strogo službeno, mi je dejala študentka, ki me je spremljala na praksi. Dejala je, da se premalo pogovarjajo z ljudmi, saj smo v času recesije in vsak trenutek bo eksplozija in nas bo na tone. Oni se pa bojijo, če bodo dobili službo po končanem študiju. Kaj si jaz mislim o njeni izjavi? Raje sem tiho, saj vedno potem nosim in čutim posledice svojih razmišljanj v člankih. Človeka, ki je na dnu, potlačijo do konca ter še poteptajo. V sedmih letih, kar sem na cesti, je država bore malo naredila za mene oziroma za nas, veliko več naredi cerkev, za kar smo ji vsi iz srca zelo hvaležni. Zopet bodo skočili po meni, kaj sem postal farški, vendar to so dejstva in pika. V vsem času ceste me je edino verna gospa Marija vzela pod streho za nekaj dni in iz srca ji hvala. Vidite, to je dobrot, ne pa birokratizem naše gnile države. Več nas crkne, bolj ji je všeč. Sedaj bom na kratko opisal svoje do sedaj na žalost tragično življenje. Smrt je prvo, kar se spomnim iz otroštva. Pri štirih letih sem se igral s sosedom ob Zbiljskem jezeru, blizu katerega smo živeli. Medvode na klancu. In on se je pri igri utopil. Sosedje so me obtožili, da sem ga porinil in me skoraj linčali, če se ne bi zadnji trenutek skril. Kakšne posledice je to imelo za moje nadaljnje življenje, si lahko le mislite. To seveda ni bilo res, saj sva se igrala z žogo. Vendar so sosedje vedeli, da sem cele dneve sam, saj staršev kot da nisem imel. Mati je bila cele dneve v šoli, saj je bila učiteljica, oče pa je bil doma, a je bil cele dneve v privat knjižnici in pisal, pisal do nezvesti. Le kosilo je skuhal, saj je zelo rad kuhal, in to odlično, kajti v mladosti je

027
KRALJI
ULICE

ogromno prestradal.

Ta dogodek ob jezeru mi je zaznamoval življenje, še posebej dokler sem živel v Medvodah, saj so vsi kazali s prstom na mene in govorili: »Glej ga, glej, to je on.«

Od takrat naprej so starši najemali varuške, ki so pri nas živele in igrale vlogo matere. Žalostno, kajne? Z bratom sva bila čisto zmešana, saj so se vseskozi menjavale. Par se jih je poročilo, nekaj jih je našlo drugo službo, nekatere so tudi zbežale, eno je mati nagnala. Imele so karakter in niso bile hlapčevske. V bistvu so bile mamine plačane prijateljice, saj drugih ni imela. Te varuške sva imela do mojega 16. leta.

Še en dogodek mi je zaznamoval življenje, ta je iz mojega ljubezenskega življenja. Komaj 14-leten sem izgubil nedolžnost z bivšo učenko pokojne matere. Manca P., znana baletka, ki je vse življenje plesala v tujini, predvsem po Nemčiji. Sedaj je mati dveh otrok. Upam, da je srečno poročena, kar ji iz srca privoščim. Najin odnos je prekinila moja mati z grožnjo, saj je bila štiri leta starejša od mene, in ji zagrozila, da jo bo tožila. Potem sem imel nešteto punc, ampak samo dva, tri mesece, ker sem dobesedno bezljal. Zadnjo punco sem imel najdlje: tri leta in pol. Barbi. Bila je hči enega najbogatejših Slovencev. Z njo sva se odlično razumela, saj sva imela podobne probleme. Nisva se skregala, le ona je odšla v London, kjer še sedaj živi. Upam, da srečno, saj je tam nihče ne pozna. Najina zveza se je nehala zaradi prve kapi mojega očeta, ko sem zanj zelo skrbel vse do njegove smrti. Ona je ravno takrat odšla v London in

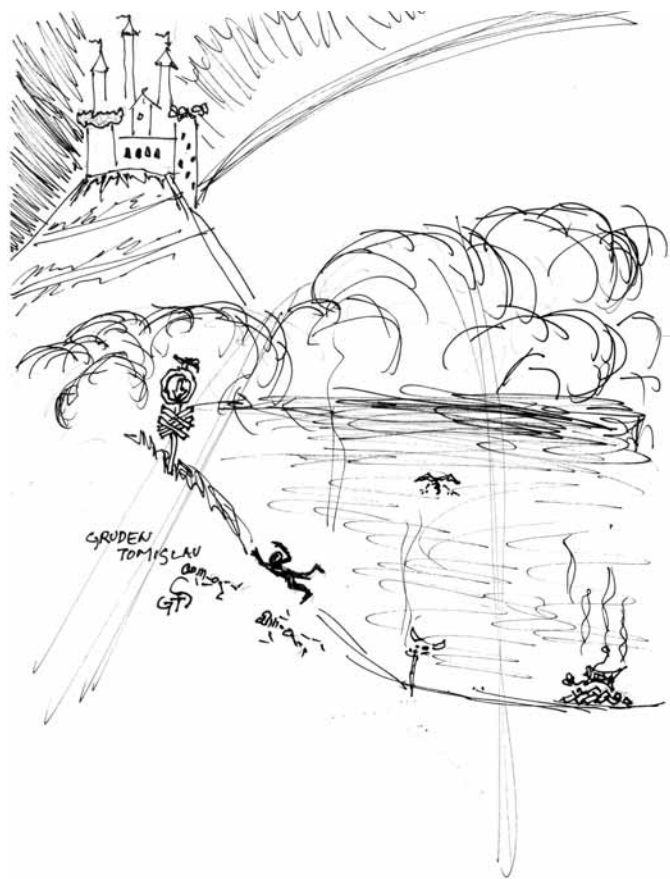
SAM STOPAM PO OČETOVIH STOPINJAH, SAJ KRI NI VODA – TUDI JAZ RABIM VENTIL, SAJ JE PISANJE NAJBOLJŠI PSIHIATER. ČLOVEK NE MORE VSEGA UTOPITI V ALKOHOLU IN SAMOPOMILOVANJU, KOT SE JE DOGAJALO DO SEDAJ.

sem se s težkim srcem ločil od nje, še sedaj je nisem prebolel ... Sicer pa ves čas, kar sem na cesti, nisem imel niti ene punce. Še kljunčkal se nisem z nobeno ...

... Obiskoval sem ravno 4. razred osnovne šole, ko smo se s starši vrnili s smučanja. Bil sem navdušen smučar in smučanje sem tudi treniral. Ko sem stopil iz našega avtomobila, je k nam priletel sosed Klemen I., edini, ki me je imel za prijatelja, vendar je zaradi tega tudi on zelo trpel. Povlekel me je na stran in mi prišepnil, če se grem s sosedi drsat na delno zamrznjeno jezero. Seveda sem bil takoj za in sem hotel iti kar v panzerjih. Mati ni vedela, kam grem, vendar mi ni pustila v njih. S tem dejanjem mi je nevede rešila življenje. Tanek led, veliko mulcev na njem in puf: že smo bili vsi v vodi. Jaz sem se komaj rešil, saj ko se je led razbil, je zopet skočil skupaj, in to s tako silo, da sem imel vse krvave roke, ko sem mlatil po njem, da sem prišel do obale in se z zadnjimi močmi potegnil na poledenelo kopno. Na obali sem se obrnil in pogledal, kaj je z ostalimi. Šok – kot sem se ga v svojem bednem življenju do sedaj že navadil. Vsi so se rešili, le Klemenovo roko sem še videl, ki je molela iz razbitega ledu. Kaj naj bi storil, še enkrat skočil v jezero? Ne vem ... Počasi je rokica izginila in jaz sem se vidno pretresen vrnil domov. Doma sem vse povedal staršem in se preoblekel. Kot sem malo kasneje izvedel, sem edino jaz povedal staršem, kaj se je zgodilo, in zopet sem bil glavna tarča žleht sosedov in zopet kriv prijateljeve smrti.

... Prva varuška je bila Terezija z Dolenjske, mati dvanajstih otrok, ki je vse spravila k kruhu, oni pa niso mogli poskrbeti zanjo in so jo še nagnali iz hiše. Bila je zelo verna, tako da so bile prve pesmice, ki sem jih znal, vse cerkvene. Ko sem šel v vrtec, sem na željo vzgojiteljice zapel, in to ravno te pesmice, saj sem le te znal. Panika, zabrnili so telefoni, saj sin Mileta Pavlina ni smel peti cerkvenih pesmi. Niso pritisnili na očeta kot običajno, ampak na mater. Od takrat naprej stroga prepoved pojčkanja teh pesmic. V vrtcu sem bil tudi s svojo znano sosedo Mojco Z. – našo najboljšo harfistko. Bila je iz glasbene družine. Že njen oče Niko je igral kitaro pri Slakih, njen brat Tomaž pa je bil učitelj v glasbeni šoli ... Terezija me je tako bizarno razvadila, da sem šel leto kasneje v 1. razred. Starši so se ustrašili, da sem malo zaostal, posebno mati, zato so me vlekli k psihiatru, da mi izmeri inteligenčni kvocient. Šok: nadpovprečno inteligenten, kar so dolgo skrivali in mi niso hoteli niti z besedico omeniti. Diagnoza: razvajan mulc pač. V osnovni šoli so prfoksi stali mirno pred menoj, jaz pa ne. Gledali so mi skozi prste na vseh področjih, posebno pri ocenah, da o vedenju raje ne govorim.

Imel sem tudi pol sestro Biserko po mamini strani, ki pa je storila samomor, ker ni prenesla groznega pritiska očetove slave in zaigrane pozornosti na vseh področjih, kar le malo ljudi razume. Večkrat je že prej poskušala, vendar neuspešno, zato jo je mati hotela peljati k psihiatru. To ji je mamina sestra preprečila, saj mi ne hodimo k zdravnikom za norce, je na dolgo

in široko razlagala. To je bilo usodno, saj je pri 17 letih povabila prijateljico na vrh stolpnice, malo z njo poklepetala čisto leve stvari, se lepo poslovila in skočila z nje. Ta prijateljica še danes ni prišla od šoka k sebi. Res žalostno. Mati se je od žalosti začela zapijati in si rezat žile. Oče jo je spravil v psihiatrično kliniko ter jo potem do svoje smrti držal na špagici. Tudi jaz sem si dvakrat neuspešno rezal žile, toda sedaj v najhujših trenutkih tega odbitega življenja me drži pokonci samo še pisanje in vi, spoštovani bralci in bralke, ki mi dvigujete moralo. Samomori so v naši žlahti nekaj običajnega. Bratranec je v kleti njihove hiše znosil štiri plinske bombe in: bum! Ubil je sebe, svojo mater – mojo teto ter zravnal hišo z zemljo. Sedaj ko sem na cesti že toliko časa, sem bil priča toliko samomorom in smrtem, saj vsak mesec umre ena oseba ali več; tudi sam sem ga štirikrat delal, preden sem začel ponovno pisati, tako da bi bil lahko profesor za smrt.

Kako je usoda otrok znanih in vplivnih ljudi lahko kruta do nas, sam vem prekleto dobro, saj so me po očetovi smrti vsi zapustili, še mati, ki je šla v dom upokojencev ter hitro prodala hišo, v kateri smo živeli. V tem času sem svojo situacijo skrival pred njo, saj sem jo imel konec koncev vseeno rad in je nisem

STARŠI SO SE USTRAŠILI, DA SEM MALO ZAOSTAL, POSEBNO MATI, ZATO SO ME VLEKLI K PSIHIATRU, DA MI IZMERI INTELIGENČNI KVOCIENT. ŠOK: NADPOVPREČNO INTELIGENTEN, KAR SO DOLGO SKRIVALI IN MI NISO HOTELI NITI Z BESEDICO OMENITI. DIAGNOZA: RAZVAJEN MULC PAČ.

hotel pred smrtjo dotolči do kraja. Denar od naše hiše sta pograbila tudi polbrat in polsestra po očetovi strani, čeprav jim je hišo, v kateri je živel s prvo ženo, celo zapustil in šel za podnajemnika. Svinjarija do konca. Naš dober družinski prijatelj pokojni Tone Svetina, ki je očeta rešil s takratnim Pen klubom. Še veliko drugih sem osebno poznal, saj sem se že kot otrok igral v Pen klubu z njimi ter tudi kasneje. A kasneje za mene čisto nihče ni poskrbel in jih vse »boli patak«, kaj se s sinom znanega pisatelja dogaja.

Resnično kruta usoda večine otrok znanih, priznanih in vplivnih ljudi, s katerimi se nihče ne ukvarja, najmanj pa ljubi starši. Na mojo veliko žalost pa sem jaz tudi med njimi, saj ljudje vidijo samo blisk staršev, bremen njihovih otrok pa ne, le zatikajo si oči pred resnico. Sploh ni čudno, da je med nami toliko samomorov in omamljanja na tisoč in en način, in to do skrajnosti, ki seveda pusti posledice na možganih, da o teleščku raje ne govorim. Toda mnogi starši še dandanes to vse zelo skrbno skrivajo s pomočjo raznih institucij in poznanstev, ki jim bolj pomagajo, če so uspešni in znani.

Jaz sem začel pisati 1998. leta pri Obrambi. Seveda z očetovo pomočjo. Takratni urednik gospod Ulčar je prosil mojega očeta, naj nekaj napiše, saj je oče pisal za to revijo več kot dvajset let in sta bila zelo dobra prijatelja – med drugim je več kot zaslužen dobil skoraj vsa priznanja in nagrade za svoje zvesto in kakovostno delo. Nadaljeval sem v Delu, kjer so imeli v Sobotni prilogi na prvi strani z velikimi slikami dolg intervju z menoj, tako da so se ljudje na cesti začeli obračati za menoj in nisem imel miru, česar sem bil pač že navajen.

V istem letu sem začel pisati članke še v Vojnogodovinskem zborniku, ki ga izdaja gospod Janez J. Švanjcer iz Logatca, kjer ima tudi svoj vojni muzej. Z zbornikom ne zasluži na žalost nič, saj je z njim na pozitivni nuli. Začel sem s prvo številko, vendar sem zaradi nemogočih razmer začasno prekinil. On vsaj ve, v kakšni situaciji sem, vendar mi ne more pomagati, čeprav bi rad. Pri njem sem shranil vsa očetova odlikovanja iz druge svetovne vojne ter pilotsko značko, ki je bila mojemu očetu najbolj pri srcu in je ni prodal nekemu ameriškem zbiralcu niti za tisoč dolarjev, kolikor mu je ponujal. Jaz nisem zahteval nič, samo da je vse skupaj na varnem in da se goji kult osebnosti mojega očeta naprej, saj si to več kot zasluži glede na njegov mukotrpen trud, ki ga je vložil v pisanje od jutra do večera, tako da sva bila z bratom zelo prikrajšana. Jaz bom pri tem veliko pripomogel, saj imam shranjenih na varnem ogromno njegovih zapiskov, ki jih ni upal objaviti – pa še hitra smrt (kap) ga je prehitela.

Jaz sem zaplaval v novinarske vode, in to raziskovalne, in veste, kdo mi najbolj stoji najbolj ob strani? Moji sotrpini, saj mi dajejo najbolj kakovostne informacije, ki pa jih seveda preverim. Delal bom samo za naše dobro, saj se zaradi te prekleste recesije, ki se še dobro ni začela, množimo iz dneva v dan s svetlobno hitrostjo. Prostor, v katerem se družimo, je tako majhen, da smo kot sardelice v konzervi. Torej pišem v nemogočih razmerah in samo moja močna koncentracija na članek mi omogoča pisanje – ter podpora sotrpinov, ki pa je velika, saj delam za naše dobro, ker ta naša kao zelo socialna država ne naredi skoraj nič. Ne vem, kaj dela župan prestolnice gospod Janković, ki nam omogoča samo 18 brezplačnih ležišč s strani države? Sramota na kubik! Še cerkev nam nudi več brezplačnih ležišč. Cerkev nam veliko bolj pomaga ter omogoča več ležišč, individualnih pogovorov in pomoči, zato ji izražam resnično globoko spoštovanje, čeprav sem bil čisto drugače vzgojen.

Rad bi se zahvalil gospe Mileni Hostnik, ki se je edina individualno zavzela zame v sedmih letih pekla iz resnično srčne dobrote v sklopu Vincencijeve zveze dobrote, kjer sem jo tudi spoznal.

... Pogovarjal sem se tudi s predsednikom slovenskega Pen kluba, Slavkom Pregljem, ki mi je izrazil globoko spoštovanje in podporo, pa ne samo zaradi očeta, ki ga je poznal in zelo spoštoval – kdo pa ga ni razen Udbe, ki si je pri nas podajala kljuge zaradi očetovih obiskov iz Rusije, vendar tudi zaradi mene, saj kupuje Kralje ulice in je seznanjen na splošno z našo situacijo, posebno mojo ...

Tudi milostljivi gospe, ki mi je podarila diktafon, kamero in fotoaparat – vse v enem, kar rabim za svoje delo, ki ga opravljam z dušo in zelo zjebanim telesom, se najlepše zahvaljujem.

Ta članek posvečam pokojnemu Andreju Jančarju, ki je umrl v mesecu marcu. Našel ga je naš mladi raper Darko Pešl. Kakšen šok je doživel, si lahko predstavljate. Bil je brez obeh nog in na cesti kot jaz. Izražal je sramoto naše sociale. AMEN!

LOJZE SMOLE:

KDO MI PREPOVE

Kdo mi prepove verjeti
v zarjo svetlo jutranjo,
kdo mi zapove zveneti
praznoglave puhlice?

Kdo ujame v kletko slavca:
tudi če, a pesem sončno
mu ne more sneti s kljuna -
pel jo bo le bolj otožno.

Bolj otožno, manj veselo,
a še vedno, še zanosno
bolj potihem, a v žaru
kradoma in strahoma.

Ker se spominjal bo svobode
in brezmejnih mu prostranstev:
ne, kako jih je izgubil,
pač pa, da jih je imel.

Moreš prost oblak ujeti,
vetra piš mar zaježiti
ali šum morja stišati:
kdo mi prepove - verjeti?

SEM RES BEDAK?

Noben bedak mi ni enak,
da bil bi mi lahko so-brat,
na svetu ni enakega,
so rekli: mama, sosed, brat.

Saj, revež, v to bi še verjel,
ko bil bi prav zares bedak,
pa nimam lepega daru,
da bi po bebavo igral.

Ko v nakovalu čudne sreče
življenje kuje mi nesreče.
O, prav zares bi bil bedak,
ko bi ne bil za soncem stopal.

A toplo sonce vedno sije,
še nad temnimi oblaki
je za dežjem umito, sveže
in z rosno zarjo noč prežene.

Ne, ni res, da sem bedak,
če res se sreča izogiba
moje mize in srca,
ko trudno dušo stiska stiska.

Ne, ni res, sem le enak
mu, bratu svojemu v težavi
ter v sreči, revi, opoteči,
hrepeneč po novi zarji.

Zarji svetli jutranji,
zarji jutra sončnega,
zarji dneva toplega:
mar sem res zato bedak?

Stopam, stopam dolgo pot,
hrabro skozi temno noč,
ne pustim se lažni sreči
streti truden, sam, v nič!

Drage bralke in bralci,
vabljeni, da zaženete svojo ustvarjalnost
in s svojim sončnim literarnim prispevkom v poljubni obliki
(do 5000 znakov) pogumno sodelujete na
2. kraljevskem literarnem natečaju.
Napišite karkoli, kar ima rep in glavo ali se zgolj lepo
sliši ~ vse bomo prebrali ter nagradili.

Drugi kraljevski literarni natečaj

Trije najboljši prispevki bodo objavljeni oktobra,
prav vsak, ki bo poslal svoje vrstice, pa bo
prejel oktobrsko številko časopisa ter zgoščenko z uglašeno poezijo
Svetlane Makarovič, Daneta Zajca ali Srečka Kosovela.
Svoja dela nam pošljite do 5. septembra
na naslov Društvo Kralji ulice, Poljanska 14, Ljubljana ali na
kraljiulice@gmail.com. Ne pozabite pripisati
svojega naslova ter želje, čigavo zgoščenko
želite imeti. Pisalo v roke in le pogum!

LOJZE

Biti na dnu, vstati in iti naprej. Skoraj nemogoče!
Toda sreča zaupa pogumnim, verjame pravičnim,
daje poštenim. Jaz to vem. Ko nisem imel ničesar več,
le poštenje in ljubezen (predvsem do otrok) ter up,
nisem imel moči ostati tam. Cesta spije moči, duha pa
ne more, razen če si tega nasilja nad sabo ne storiš ti
sam. V bedi sveta najdeš pot skozi noč.

